

სს მისო ინტელექსპრესი

ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შინაარსი

	გვერდი
მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა	1
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა	2
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლების ანგარიშგება	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	
1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა	9
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	9
3 მომზადების საფუძველი	9
4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	10
5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები	20
6 ფული და ფულის ეკვივალენტები	22
7 ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	23
8 გაცემული სესხები	23
9 საგადასახადო აქტივები	26
10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	26
11 ძირითადი საშუალებები	27
12 არამატერიალური აქტივები	28
13 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი	29
14 სხვა აქტივები	30
15 მიღებული სესხები	30
16 გადასახდელი გადასახადები	31
17 სხვა ვალდებულებები	31
18 სააქციო კაპიტალი	31
19 საპროცენტო შემოსავალი	32
20 საპროცენტო ხარჯი	32
21 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	32
22 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	33
23 შემოსავალი ჯარიმებიდან	33
24 სხვა შემოსავალი	33
25 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	33
26 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	33
27 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	33
28 ფინანსური რისკების მართვა	34
29 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები	37
30 კაპიტალის ადეკვატურობა	38
31 დაკავშირებული მხარეები	38
32 პირობითი ვალდებულებები	39
33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა	39
34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	39

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მისო ინტელექსპრესის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამოს არ ხდის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2021

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მისო ინტელექსპრესის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამოს არ ხდის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

დავით თავართქილაძე
გენერალური დირექტორი
სს მისო ინტელექსპრესი
თარიღი: 15 ივნისი, 2021

ბერაძე ნანა

ბერაძე ნანა
მთავარი ბუღალტერი

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა**სს მისო ინტელექსპრესი****მოსაზრება**

ჩვენ ჩავატარეთ სს მისო ინტელექსპრესის (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლების, ფულადი სახსრების მოძრაობისა და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებებს წლისათვის, რომელიც დასრულდა ზემოთ აღნიშნული თარიღით, აგრეთვე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (ფასს).

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - "აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსისა (IESBA კოდექსი) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ ამ ნორმებით და IESBA ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი საფუძველია ჩვენი მოსაზრებისთვის.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვვალდება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა (გაგრძელება)

ჩვენი ვალდებულებაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი თანდართული მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მენეჯმენტს განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას, მათ შორის გამოწვეულს თაღლითობით ან შეცდომით, და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებულ ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა თუკი გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალკე ან ერთობლივად გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოყენების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტის პროცესში აუდიტორის მიერ პროფესიული მსჯელობის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინებთ თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინებთ შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე (გაგრძელება)

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგვემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს მენეჯმენტის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენასთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსსა და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბის, ვადებისა და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

აუდიტორული კომპანიის რეგისტრაციის ნომერი:
აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-F-320544
SARAS-A-865011

თარიღი: 15 ივნისი, 2021

თბილისი, საქართველო

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31-დეკ-20	31-დეკ-19
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	27,750,760	10,525,898
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7	7,322,078	6,194,299
გაცემული სესხები	8	9,883,519	8,195,986
გადახდილი ავანსები		56,370	25,873
საგადასახადო აქტივები	9	282,444	51,080
აქტივის გამოყენების უფლება	10	1,185,987	1,250,492
ძირითადი საშუალებები	11	2,383,609	1,956,551
არამატერიალური აქტივები	12	377,905	473,902
სხვა აქტივები	14	593,358	1,059,311
სულ აქტივები		49,836,030	29,733,392
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	15	9,437,782	7,893,795
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	7	27,083,575	12,526,520
გადასახდელი გადასახადები	16	317,326	205,017
საიჯარო ვალდებულებები	10	1,308,690	1,183,275
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	13	76,545	75,678
სხვა ვალდებულებები	17	452,540	415,033
სულ ვალდებულებები		38,676,458	22,299,318
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	18	1,100,000	1,100,000
გაუნაწილებელი მოგება		10,059,572	6,334,074
სულ კაპიტალი		11,159,572	7,434,074
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		49,836,030	29,733,392

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2021

ბერაძე ნანა

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

აქტივები	შენიშვნა	31-დეკ-20	31-დეკ-19
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	27,750,760	10,525,898
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7	7,322,078	6,194,299
გაცემული სესხები	8	9,883,519	8,195,986
გადახდილი ავანსები		56,370	25,873
საგადასახადო აქტივები	9	282,444	51,080
აქტივის გამოყენების უფლება	10	1,185,987	1,250,492
ძირითადი საშუალებები	11	2,383,609	1,956,551
არამატერიალური აქტივები	12	377,905	473,902
სხვა აქტივები	14	593,358	1,059,311
სულ აქტივები		49,836,030	29,733,392
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	15	9,437,782	7,893,795
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	7	27,083,575	12,526,520
გადასახდელი გადასახადები	16	317,326	205,017
საიჯარო ვალდებულებები	10	1,308,690	1,183,275
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	13	76,545	75,678
სხვა ვალდებულებები	17	452,540	415,033
სულ ვალდებულებები		38,676,458	22,299,318
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	18	1,100,000	1,100,000
გაუნაწილებელი მოგება		10,059,572	6,334,074
სულ კაპიტალი		11,159,572	7,434,074
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		49,836,030	29,733,392

დავით თავართქილაძე
 გენერალური დირექტორი
 სს მისო ინტელექსპრესი
 თარიღი: 15 ივნისი, 2021

Handwritten signature

ბერაძე ნანა
 მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი	19	2,424,296	2,394,307
საპროცენტო ხარჯი	20	(748,934)	(719,493)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,675,362	1,674,814
საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	21	4,542,081	3,140,769
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	22	4,515,275	4,204,350
შემოსავალი ჯარიმებიდან	23	174,826	202,599
სხვა შემოსავალი	24	313,501	201,095
საოპერაციო შემოსავალი		11,221,045	9,423,627
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	25	(6,364,750)	(6,073,626)
ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	26	(8,033)	(256,923)
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		(115,767)	(26,318)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	27	(337,492)	-
მოგება გადასახადებამდე		4,395,003	3,066,760
მოგების გადასახადი	13	(633,990)	(336,960)
მიმდინარე წლის მოგება		3,761,013	2,729,800

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2021

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი	19	2,424,296	2,394,307
საპროცენტო ხარჯი	20	(748,934)	(719,493)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,675,362	1,674,814
საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	21	4,542,081	3,140,769
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	22	4,515,275	4,204,350
შემოსავალი ჯარიმებიდან	23	174,826	202,599
სხვა შემოსავალი	24	313,501	201,095
საოპერაციო შემოსავალი		11,221,045	9,423,627
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	25	(6,364,750)	(6,073,626)
ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	26	(8,033)	(256,923)
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		(115,767)	(26,318)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	27	(337,492)	-
მოგება გადასახადებამდე		4,395,003	3,066,760
მოგების გადასახადი	13	(633,990)	(336,960)
მიმდინარე წლის მოგება		3,761,013	2,729,800

დავით თავართქილაძე
 გენერალური დირექტორი
 სს მისო ინტელექსპრესი
 თარიღი: 15 ივნისი, 2021

Handwritten signature in blue ink.

ბერაძე ნანა
 მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

აღწერა	2020	2019
მიღებული პროცენტი და ჯარიმა	2,547,798	2,577,560
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები	37,494,974	36,560,791
გაცემული სესხები	(39,104,139)	(37,682,105)
გაწეული ხარჯები	(1,165,454)	(1,828,856)
გადახდილი ხელფასები	(2,649,616)	(2,618,338)
გადახდილი პროცენტი	(686,155)	(665,633)
გადახდილი გადასახადები	(1,424,746)	(913,755)
სხვაობა ფულადი გზავნილების შემოსვლასა და გასვლას შორის და სხვა	17,982,768	7,218,135
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	12,995,430	2,647,799
საბანკო დებოზიტებზე მიღებული პროცენტები	43,017	41,737
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(230,246)	(131,843)
არამატერიალური აქტივების შეძენა	-	(10,000)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(187,229)	(100,106)
მიღებული სესხები	5,767,482	8,587,539
დაფარული სესხები	(5,306,423)	(6,718,920)
დაფარული ფინანსური ვალდებულებები	-	(97,000)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(498,120)	(430,576)
გადახდილი დივიდენდები	(35,742)	(268,678)
მიღებული / გადახდილი საბანკო გარანტია	335,238	177,191
პრივილეგირებული აქციების გამოშვება/(გამოსყიდვა)	-	(100,000)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	262,435	1,149,556
საკურსო სხვაობის შედეგი	4,154,226	596,451
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)	13,070,636	3,697,249
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	10,525,898	6,232,198
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	27,750,760	10,525,898

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2021

ბერაძე ნანა

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

აღწერა	2020	2019
მიღებული პროცენტი და ვარიმა	2,547,798	2,577,560
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები	37,494,974	36,560,791
გაცემული სესხები	(39,104,139)	(37,682,105)
გაწეული ხარჯები	(1,165,454)	(1,828,856)
გადახდილი ხელფასები	(2,649,616)	(2,618,338)
გადახდილი პროცენტი	(686,155)	(665,633)
გადახდილი გადასახადები	(1,424,746)	(913,755)
სხვაობა ფულადი გზავნილების შემოსვლასა და გასვლას შორის და სხვა	17,982,768	7,218,135
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	12,995,430	2,647,799
საბანკო ლეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები	43,017	41,737
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(230,246)	(131,843)
არამატერიალური აქტივების შეძენა	-	(10,000)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(187,229)	(100,106)
მიღებული სესხები	5,767,482	8,587,539
დაფარული სესხები	(5,306,423)	(6,718,920)
დაფარული ფინანსური ვალდებულებები	-	(97,000)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(498,120)	(430,576)
გადახდილი დივიდენდები	(35,742)	(268,678)
მიღებული / გადახდილი საბანკო გარანტია	335,238	177,191
პრივილეგიებული აქციების გამოშვება/(გამოსყიდვა)	-	(100,000)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	262,435	1,149,556
საკურსო სხვაობის შედეგი	4,154,226	596,451
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)	13,070,636	3,697,249
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	10,525,898	6,232,198
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	27,750,760	10,525,898

დავით თავართქილაძე
 გენერალური დირექტორი
 სს მისო ინტელექსპრესი
 თარიღი: 15 ივნისი, 2021

ბ. ბეჭ
 ბერაძე ნანა
 მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,200,000	3,875,464	5,075,464
დამატებით შეტანილი კაპიტალი /(აქციების გამოსყიდვა)	(100,000)	-	(100,000)
წმინდა მოგება 2019 წლისთვის	-	2,729,800	2,729,800
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(271,190)	(271,190)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	6,334,074	7,434,074
წმინდა მოგება 2020 წლისთვის	-	3,761,013	3,761,013
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(35,515)	(35,515)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	10,059,572	11,159,572

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2021

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,200,000	3,875,464	5,075,464
დამატებით შეტანილი კაპიტალი /(აქციების გამოსყიდვა)	(100,000)	-	(100,000)
წმინდა მოგება 2019 წლისთვის	-	2,729,800	2,729,800
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(271,190)	(271,190)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	6,334,074	7,434,074
წმინდა მოგება 2020 წლისთვის	-	3,761,013	3,761,013
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(35,515)	(35,515)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	10,059,572	11,159,572

დავით თავართქილაძე
 გენერალური დირექტორი
 სს მისო ინტელექსპრესი
 თარიღი: 15 ივნისი, 2021

ნ. ზეკ
 ბერაძე ნანა
 მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს მისო ინტელექსპრესის (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „კომპანია“) ფინანსურ ინფორმაციას.

სს მისო ინტელექსპრესი (202353176) დარეგისტრირდა 2006 წელს თბილისში, საქართველოში შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ინტელექსპრეს ჯორჯია“-ს სახელწოდებით. 2018 წლის 12 თებერვალს კომპანია გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად და შეიცვალა სახელი, როგორც სს "მისო ინტელექსპრესი".

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ფულადი გზავნილების განხორციელება; ინტელექსპრესი არის საერთაშორისო ფულადი გზავნილების სისტემა, რომლის ძირითადი საქმიანობაა ფიზიკურ პირებს შორის ნაღდი ფულადი გზავნილების უზრუნველყოფა; აგრეთვე, ინტელექსპრესის მომსახურებაში შედის კერძო გადახდები (სესხის დაფარვა, კომუნალური გადასახადები და ა.შ.), ინტერნეტ გადახდები და სხვა სწრაფი ფულადი გზავნილები.

კომპანიის დამატებითი საქმიანობაა ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე მიკრო სესხების გაცემა. კომპანიას აქვს 23 სერვის ცენტრი (2019: 18 სერვის ცენტრი) თბილისსა და რეგიონებში: ცენტრალური (აღმაშენებლის გამზ.), მარჯანიშვილი (2), წერეთელი, ვლდანო, დელისი, თამარაშვილი, ისანი, ახალქალაქი, გორი, რუსთავი, ზუგდიდი, ზესტაფონი, ბათუმი (2), თელავი, ვარკეთილი, ქუთაისი (4). კომპანია გასცემს ოთხი სახის სესხს: (1) აბოთეკური სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება უძრავი ქონებით და თავდებობით, ან მხოლოდ უძრავი ქონებით; (2) სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ძვირფასი ქვებით/ლითონით ან ანტიკვარული ნივთებით (3) სამომხმარებლო სესხი, რომელიც ძირითად შემთხვევაში უზრუნველყოფილია და რომელიც უზრუნველყოფა ხდება ძვირფასი ქვებით/ლითონებით, ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან თავდებობით და (4) სხვა სესხი, რომელიც რიგ შემთხვევაში არის უზრუნველყოფილი ძვირფასი ქვებით/ლითონებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან თავდებობით. დადგენილია სესხის ზედა ზღვარი, რომელიც შეადგენს 100,000 ათას ლარს.

სს მისო ინტელექსპრესის აქციონერები არიან:

აქციონერი	31-დეკ-20	31-დეკ-19
ქეთევან ქართველიშვილი	15.00%	15.00%
შპს გაერთიანებული საფინანსო ჯგუფი	85.00%	85.00%
სულ	100.00%	100.00%

შპს გაერთიანებული საფინანსო ჯგუფის მესაკუთრე და 100%-იანი წილის მფლობელს წარმოადგენს ქალბატონი ლია ასლანაძე, საბერძნეთის მოქალაქე, რომელიც ასევე არის ინტელექსპრესის საბერძნეთის (საბერძნეთში რეგისტრირებული და ოპერირებული კომპანია) დამფუძნებელი და 60%-იანი წილის მესაკუთრე.

შენიშვნა 2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ეს რეგულაციები მოიცავს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის ფულადი სახით შენატანის განხორციელებას (მინიმუმ 1,000,000) და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას ფასს-ის შესაბამისად. საქართველოში დღესდღეობით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეკრძალებათ კლიენტებისგან დეპოზიტების მიღება და სესხად 100 ათას ლარზე მეტი თანხის გაცემა. (ასევე იხილეთ შენიშვნა #30).

ისეთი განვითარებადი ეკონომიკები, როგორც საქართველოშია, ძალიან მგრძობიარენი არიან ბაზარზე სწრაფი ცვლილებებისა და მსოფლიოში ეკონომიკური კრიზისების მიმართ. შესაბამისად, საქართველოს ბაზარზე ოპერაციების წარმოება ისეთ რისკებთანაა დაკავშირებული, რაც არ არის დამახასიათებელი განვითარებული ბაზრებისათვის. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ შეცვალა სამოქალაქო, სისხლის, სავადასახადო, ადმინისტრაციული და სამეწარმეო კანონები, რამაც დადებითად იმოქმედა ქვეყანაში საერთო საინვესტიციო გარემოზე. საქართველოს კარგი საერთაშორისო რეპუტაცია აქვს საინვესტიციო გარემოს კუთხით. საერთაშორისო გამჭვირვალობის მიერ გამოქვეყნებული 2020 წლის კორუფციის აღქმის ინდექსში საქართველოს მაჩვენებელი 56 ქულაა (180 ქვეყანას შორის 45-47-ე ადგილებს იყოფს ლატვიასთან, კოსტა რიკასთან და ჩეხეთის რესპუბლიკასთან). საქართველოს შედეგი გასულ წელთან შედარებით არ შეცვლილა.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. კომპანია საბუღალტრო ჩანაწერებს აწარმოებს საქართველოს საბუღალტრო და სავადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა აღნიშნული ბუღალტრული ჩანაწერებდან და საჭიროებისამებრ შესწორდა, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია მათი ლიკვიდურობის მიხედვით და არ არის დაყოფილი როგორც მიმდინარე და გრძელვადიანი.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია საქართველოს ეროვნულ ვალუტაში, ლარში („ლარი“).

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე, ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის არსებულ პირობით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობაზე და საანგარიშგებო პერიოდში წარმოდგენილი შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეყრდნობა მენეჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლენებისა და ქმედებების ცოდნას, ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა საბოლოო ჯამში განსხვავებულად იყოს შეფასებებისგან.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

4.1 ახალი და განახლებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები

2020 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა რიგი ახალი სტანდარტებისა და შესწორებების, თუმცა მათ გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ა) ბიზნესის განმარტება - შესწორებები ფასს 3-ში;
- ბ) არსებითობის განმარტება - შესწორებები ბასს 1-სა და ბასს 8-ში;
- გ) შესწორებები ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებში;
- დ) საპროცენტო განაკვეთის შეფასების რეფორმა - შესწორებები ფასს 7, ფასს 9-სა და ბასს 39-ში.

ფასს 3-ში "საწარმოთა გაერთიანება" განხორციელებული შესწორებების შედეგად ცვლილებები შევიდა დანართი ა-ში "ტერმინების განმარტება" ნაწილში, სახელმძღვანელო მითითებებსა და ფასს 3 – ის საილუსტრაციო მაგალითებში. შესწორებები ცვლის ბიზნესის განმარტებას. ბიზნესს უნდა ჰქონდეს რესურსები და არსებითი პროცესი, რომელიც ერთად მნიშვნელოვან როლს ასრულებს პროდუქციის შექმნაში. ახალი სახელმძღვანელო ითვალისწინებს სტრუქტურულ საფუძვლებს იმის შესაფასებლად, როდის არის წარმოდგენილი რესურსები და არსებითი პროცესი, მათ შორის საწყის ეტაპზე მყოფი სამუერნო ერთეულისათვის, რომლებიც არ აგენერირებენ პროდუქციას.

ბასს 1-სა "ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა" და ბასს 8-ში "სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები" განხორციელებული შესწორებების შედეგად დაზუსტდა არსებითობის განმარტება და თავისებური გახდა კონცეპტუალურ საფუძვლებში გამოყენებულ განმარტებასთან.

შესწორებები ფასს სტანდარტებში კონცეპტუალური საფუძვლების მითითებასთან დაკავშირებით განსაზღვრავს საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების მიზნებსა და სასარგებლო ფინანსური ინფორმაციის ხარისხობრივ მახასიათებლებს.

ფასს 9-სა "ფინანსური ინსტრუმენტები" და ფასს 7-ში "ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები" განხორციელებული შესწორებების შედეგად შეიცვალა ჰვეირების აღრიცხვის გარკვეული სპეციფიკური მოთხოვნები, რათა შეამსუბუქოს ბანკთაშორისი შეთავაზებული განაკვეთების რეფორმით გამოწვეული გაურკვევლობის პოტენციური გავლენა. გარდა ამისა, ცვლილებების თანახმად, კომპანიებმა უნდა წარადგინონ დამატებითი ინფორმაცია მათი ჰვეირების ურთიერთობების შესახებ, რომელზეც პირდაპირ გავლენას ახდენს ეს გაურკვევლობები.

სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისად იქნა კორექტირებული და მათი გავლენა გამოვლენებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში თუ შესაბამისი და არსებითია კომპანიისთვის. ამ სტანდარტების გავლენა არ იყო მნიშვნელოვანი და წინა პერიოდები არ დაკორექტირებულა. მოსალოდნელია, რომ ნებისმიერი ამჟამინდელი ან სამომავლო გავლენა მინიმალური იქნება, თუმცა, სადაც ეს კომპანიასთან შესაბამისია, დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია შესაბამის ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.2 სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისათვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მოუღია. მათ შორის აღსანიშნავია შემდეგი ცვლილებები:

- ა) სადაზღვევო ხელშეკრულებები - ფასს 17;
- ბ) ვალდებულებების კლასიფიკაცია, როგორც მიმდინარე და გრძელვადიანი - შესწორებები ბასს 1-ში;
- გ) ძირითადი საშუალებები: შემოსავლები მიზნობრივ გამოყენებად - შესწორებები ბასს 16-ში;
- დ) მითითება კონცეპტუალურ საფუძვლებში - შესწორებები ფასს 3-ში;
- ე) წამგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება - შესწორებები ბასს 37-ში;
- ვ) 2018–2020 წლის ფასს სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება;
- ზ) აქტივების გაყიდვა ან საკუთარ კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ერთობლივ საწარმოს შორის - შესწორებები ფასს 10-სა და ბასს 28-ში;
- თ) საპროცენტო განაკვეთის შეფასების რეფორმა - შესწორებები ფასს 4, ფასს 7, ფასს 9, ფასს 16-სა და ბასს 39-ში.
- ი) ფასს 16-ის შესწორებები - COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობები

კომპანია არ მოელის აღნიშნული სტანდარტების ძალაში შესვლამ არსებითი ცვლილებები გამოიწვიოს ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფასს 17 "დაზღვევის ხელშეკრულებები" ადგენს სადაზღვევო ხელშეკრულებებში დადებული ინფორმაციის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და გამჟღავნების პრინციპებს. ის ასევე მოითხოვს, რომ მსგავსი პრინციპები ვრცელდებოდეს გადაზღვევის ხელშეკრულებებზე და ინვესტიციურ კონტრაქტებზე, რომლებიც მოიცავს დისკრეციული მონაწილეობის დებულებებს. ფასს 17 ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

შესწორებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ განმარტავს მოთხოვნებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ვალდებულებების წარდგენასთან დაკავშირებით, როგორც მიმდინარე და გრძელვადიანი. ასევე დაზუსტებულია ვალდებულების ანგარიშსწორების განმარტება. ცვლილებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

შესწორებები ბასს 16-ში "ძირითადი საშუალებები" უკრძალავს საწარმოს დაქვითოს ძირითადი საშუალებების ერთეულის ღირებულებიდან ნებისმიერი შემოსავალი, მიღებული წარმოებული ერთეულების გაყიდვიდან, როდესაც საწარმო ამზადებს აქტივს განსაზღვრული გამოყენებისთვის. შემოსავლების ასეთი ერთეულების გაყიდვიდან, მათი წარმოების ხარჯებთან ერთად, აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. ეს ცვლილებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

შესწორებები ფასს 3-ში "საწარმოს გაერთიანება" ანახლებს მითითებებს ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან დაკავშირებით საწარმოს გაერთიანების სააღრიცხვო მოთხოვნების შეცვლის გარეშე. ცვლილებები ვრცელდება წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.

ცვლილებები ბასს 37-ში "ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები" განსაზღვრავს იმ ხარჯებს, რომლებსაც საწარმო მოიცავს ხელშეკრულების ზარალის შესაფასებისას. ცვლილებები ვრცელდება წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.

ფასს სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება 2018–2020:

- ფასს 1 ამარტივებს შეიღობილი კომპანიის მიერ ფასს 1-ს პირველად გამოყენებას კუმულაციურ საკურსო სხვაობებთან მიმართებაში, თუ შეიღობილი კომპანია ფასს-ს იღებს მოგვიანებით, მშობელ კომპანიასთან შედარებით;
- ფასს 9 განმარტავს საკომისიოსებს, რომლებსაც საწარმო მოიცავს შეფასებისას, მნიშვნელონად განსხვავდება თუ არა ახალი ან შესწორებული ფინანსური ვალდებულების პირობები საწყისი ფინანსური ვალდებულებისგან;
- ფასს 16-ის მე-13 საილუსტრაციო მაგალითიდან ამოღებულია ილუსტრაცია მეფარის მიერ განხორციელებულ გადახდებზე, რომელიც უკავშირდება იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობას.
- ბასს 41-ში ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომელიც გულისხმობდა დაბეგვრასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გამორიცხვას სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, რის შედეგადაც ბასს 41-ში განსაზღვრული სამართლიანი ღირებულების გაზომვის მოთხოვნები თანხვედრაში იქნება სხვა სააღრიცხვო სტანდარტების მოთხოვნებთან.

ცვლილებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.2 სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ცვლილებები ფასს 10-ში "კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება" და ბასს 28-ის "ინვესტიციები ასოცირებულ კომპანიებში" განმარტავს ინვესტორისა და მის ასოცირებულ კომპანიებსა და ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვების ან შენატანების აღრიცხვას. თუ არაფულადი აქტივები წარმოადგენენ საქმიანობას, ინვესტორი აღიარებს აქტივების გაყიდვების ან კონტრიბუციისაგან მიღებულ შემოსავალს ან ზარალს. წინამდებე შემთხვევაში, ინვესტორი აღიარებს მოგებას ან ზარალს მხოლოდ სხვა ინვესტორის ინტერესების შესაბამისად, ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოს მიმართ. ცვლილებები ვრცელდება წლიური პერიოდისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ.

შესწორებები ფასს 4-ში, ფასს 7-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 39-ში - საორიენტაციო საბაზისო საპროცენტო განაკვეთის რეფორმა - ფაზა 2. ამ ცვლილებების შედეგად სხვა საკითხებთან ერთად, საწარმოს:

- არ მოუწევს შეწყვიტოს აღიარება ან შეცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულება რეფორმით გათვალისწინებული ცვლილებებისთვის, მაგრამ ევალება განახლოს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ალტერნატიული საბაზისო განაკვეთის ცვლილების ასახვის მიზნით.
- არ მოუწევს ჰეჯირების აღრიცხვის შეწყვეტა მხოლოდ იმიტომ, რომ კომპანია ცვლილებებს ახორციელებს რეფორმის ფარგლებში, თუ ჰეჯირება აკმაყოფილებს სხვა ჰეჯირების აღრიცხვის კრიტერიუმებს; და
- ვალდებულია ექნება გაამყაროს ინფორმაცია რეფორმის შედეგად წარმოშობილ ახალი რისკების შესახებ და როგორ ახდენს მისი ალტერნატიული საბაზისო განაკვეთზე გადასვლის მართვას.

ცვლილებები ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

შესწორებები ფასს 16-ში "იჯარები" იძლევა გამარტივებული მიდგომის გამოყენების საშუალებას მოიჯარეებისთვის საიჯარო ქირის დათმობასთან მიმართებით, რომლებიც წარმოიშობა კოვიდ-19-ის პანდემიის პირდაპირი შედეგის სახით და მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ დაკმაყოფილებული იქნება განსაზღვრული პირობები, თუკი ცვლილება არ იქნებოდა იჯარის მოდიფიკაცია. ამასთან, შესწორება გამოიყენება წლიური პერიოდისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 ივნისს ან მის შემდგომ.

კომპანიის მენეჯმენტი არ მოელოს, რომ ახალი სტანდარტებისა და შენიშვნების შეტანა მომავალში მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

კომპანია ფინანსურ აქტივს ან ვალდებულებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო შეთანხმების მონაწილე. თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია ყველა ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივის/ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება გარიგების ფასით. ფინანსური აქტივის/ვალდებულების გარიგების ფასი, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", მოიცავს უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულ იქნა ფინანსური ინსტრუმენტის შესაძენად/გამოსაშვებად.

ფინანსური აქტივების/ვალდებულებების გარიგებასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", დაუყოვნებლივ გატარდება ხარჯებში.

კომპანია ფინანსურ აქტივებს აღიარებს ანგარიშსწორების თარიღით, ანუ აქტივი აღიარდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას მიიღებს და მისი აღიარების შეწყვეტა ხდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას გაასხვისებს.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივის გაყიდვა რეალური ღირებულებით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება "რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით", თუ საწარმო არ გააკეთებს შეუქცევად არჩევანს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას წილობრივ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული მოგება ან ზარალი ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში (რომელიც არ არის გამიზნული გასაყიდად ან არ არის აღიარებული პირობით ასანაზღაურებელ თანხად ბიზნესგაერთიანების დროს).

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების რეზერვის ხარჯვის გაანგარიშების მთავარ კრიტერიუმს წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივების რისკების შეფასება, კერძოდ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

იმ შემთხვევაში თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაიზარდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარებიდან, კომპანია ახდენს მომდევნო 12 თვის საეარაულო საკრედიტო ზარალის რეზერვის გაანგარიშებას, რომელიც წარმოადგენს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში არახელსაყრელი გარემოებების განვითარების შედეგად ფინანსური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ზარალს. თუ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა ან აშკარაა მისი გაუფასურება, კომპანია ქმნის რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ ზარალს. ამ შემთხვევაში ფინანსური აქტივის გაუფასურების რეზერვი არის ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემცირება, დისკონტირებული ფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

ფინანსური აქტივების ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ასახება სხვა სრულ შემოსავალში, ყველა სხვა შემთხვევაში - მოგება-ზარალში.

იმ გაცემული სესხებისთვის, რომლებიც არ უფასურდება ინდივიდუალურად, კომპანია გაუფასურების რეზერვს განსაზღვრავს კოლექტიურად, რომელიც დაფუძნებულია გადასახდელების მოკრების კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე, პორთფელში დაგვიანებული გადახდების ზრდაზე, ეკონომიკურ მდგომარეობაში ცვლილებებზე და სხვა (დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 5).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის, თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომ პერიოდში შემცირდება და ეს შემცირება გამყარებულია ობიექტური მტკიცებულებით გაუფასურების აღიარების შემდგომ მომხდარი მოვლენებით, მაშინ ხდება წინა პერიოდში აღიარებული გაუფასურების ზარალის უკან დაბრუნება (პირდაპირ ან დებიტორული დავალიანების საეჭვო მოთხოვნების რეზერვის კორექტირებით) მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, უკან დაბრუნების შედეგად, საბალანსო ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც დაფიქსირებულია თუ არ აღიარებულა გაუფასურება გაუფასურების უკან დაბრუნების დღეს.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

გარიგების სამართლებრივი ფორმის მიუხედავად, ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი გაივლიან ფასს 9- ით დადგენილ აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს "შინაარსის ფორმაზე აღმატებულების" პრინციპზე დაყრდნობით. კრიტერიუმები მოიცავს ორი სხვადასხვა სახის შეფასებას, რომელიც ხორციელდება მკაცრად მოცემული თანმიმდევრობით:

- შესაყოფიერების რისკებისა და სარგებლის გადაცემის შეფასება
- კონტროლის გადაცემის შეფასება

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე. კომპანია ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირებას ახდენს ორ კატეგორიად:

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL). ვალდებულებები ამ კატეგორიაში კლასიფიცირდება, როდესაც მათი ფლობის მთავარი მიზანი უახლოეს მომავალში მათი გაყიდვა ან გამოსყიდვაა (სავაჭრო ვალდებულებები) ან ისინი წარმოადგენენ წარმოებულ ინსტრუმენტებს (გარდა წარმოებული ინსტრუმენტებისა, რომლებიც განკუთვნილია ეფექტური პეჯირების ინსტრუმენტად) ან თავდაპირველი აღიარებისას აკმაყოფილებენ პირობებს ამ კატეგორიაში მოსახვედრად. მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება წარმოშობისთანავე აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები ყველა ვალდებულება, რომელიც არ გადანაწილდა წინა ვგუფში, ხვდება აღნიშნულ კატეგორიაში. აღნიშნული ვალდებულებები აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან ამოღებულ იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ამოწურება (დაიფარება). სხვაობა შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და გადახდულ საზღაურს შორის აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

4.4 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულის ეკვივალენტები მოიცავს: სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს და ფულს მიმდინარე ანგარიშებსა და ანაბრებს.

4.5 გაცემული სესხები

გაცემული სესხი წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი ფასებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება საბაზრო ღირებულებას (რომელიც მომხმარებელზე გაცემული სესხის თანხის ტოლია), დამატებული სესხის გაცემასთან დაკავშირებული ტრანზაქციის განხორციელების ხარჯები. სესხი შემდგომში აღრიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. გაცემული სესხები წარდგენილია ნეტო ღირებულებით სესხების გაუფასურების რეზერვების გამოკლებით.

სესხის ამორტიზირებული ღირებულება არის სესხის თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას გამოკლებული გადახდილი სესხის ძირის თანხები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვებული ამორტიზაცია ეფექტური განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ნებისმიერი სხვაობისას თავდაპირველად აღიარებულ რაოდენობასა და დასაფარ თანხას შორის, გამოკლებული სესხის გაუფასურება. შენატანები და შეღავათები, თავდაპირველი სატრანზაქციო ხარჯების ჩათვლით, შედის შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

გაუფასურების ცვლილებები განსაზღვრულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის საშუალებით. შენიშვნა 5-ში მოცემულია ინფორმაცია შეფასებული მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების მეთოდების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას, მათ შორის განმარტებები იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს კომპანია სამომავლო ინფორმაციებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.6 გადახდილი ავანსები

საქონლისა და მომსახურების მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები თავდაპირველად აღიარდება გადახდილი თანხის ოდენობით და საჭიროებისამებრ კორექტირდება შესაძლო გაუფასურებით. ავანსები ითვლება გაუფასურებულად, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ კომპანია ვერ შეძლებს სრულად მიიღოს ის საქონელი და მომსახურება, რაც გათვალისწინებულია მხარეებს შორის თავდაპირველი შეთანხმებით.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ავანსები წარმოდგენილია გადახდის თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით და არ გადაანგარიშდება ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ კურსზე.

4.7 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები არის მატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოიყენება მომსახურების გასაწევად, იჯარით გასაცემად ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის და გათვალისწინებულია ერთ საანგარიშგებო პერიოდზე მეტი ხნით გამოსაყენებლად. ძირითადი საშუალებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია აკუმულირებული ცვეთით შემცირებული ისტორიული ღირებულებით. ისტორიული ღირებულება მოიცავს ამ აქტივის შექმნასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. შექმნის შემდგომი დანახარჯები ემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ მომავალში ამ აქტივის მეშვეობით კომპანია მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლოა ამ აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. აქტივების მიმდინარე სარემონტო (შეკეთების) და შენახვის დანახარჯები აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში მათი გაწევის პერიოდის მიხედვით. ცვეთა გამოანგარიშებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალების ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მათი ექსპლუატაციაში შესვლის თარიღიდან. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა
შენობა-ნაგებობები	50 წელი
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
საოფისე აღჭურვილობა	5 წელი
სხვა აქტივები	5 წელი

სასარგებლო მომსახურების ვადა, სალიკვიდაციო ღირებულება და ცვეთის მეთოდები გადაიხელება ყოველწლიურად იმისთვის, რომ შეფასდეს მათი ღირებულება შეესაბამება თუ არა მათგან მიღებულ ეკონომიკურ სარგებელს. ძირითადი საშუალების ჩამოწერა ხდება მისი გაყიდვისას, ან როდესაც მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად. ძირითადი საშუალებების გაყიდვა/ჩამოწერასთან დაკავშირებული მოგება-ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა ჩამოწერიდან მიღებულ შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში იმ წელს, როდესაც მოხდა ძირითადი საშუალების გაყვლა/ჩამოწერა.

4.8 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არქონე იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მოგების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება დაგროვილი ამორტიზაციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შემცირებული ღირებულებით. ამორტიზაცია გამოიანგარიშება წრფივი მეთოდის გამოყენებით და სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით არ ამორტიზირდება. ისინი ყოველწლიურად გადაიხელება გაუფასურებაზე და გაუფასურების ზარალი, წარმოშობისთანავე დაუყოვნებლივ აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით გადაიხელება ყოველწლიურად იმ მიზნით, რომ დადგინდეს კიდევ არის თუ არა საექსპლუატაციო ვადა განუსაზღვრელი. თუ დადგინდება, რომ საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, მაშინ ასეთი არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადით.

აქტივების ჯგუფი	ამორტიზაციის განაკვეთი
ლიცენზიები	10 - 15%
პროგრამული უზრუნველყოფა	15%

ლიცენზიები მოიცავს კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიებსა და მასტერქარდის ლიცენზიას.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.9 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები შედგება უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ღირებულებისგან, რომლებიც კომპანიამ მიიღო მსესხებლის მიერ სესხის გადაუხდელობის შედეგად. უზრუნველყოფა შეიძლება იყოს მიწა, შენობა, სახლი, ავტომობილი, საცხოვრებელი ბინა, ძვირფასი ქვები/ლითონები ან ანტიკვარული ნივთები.

კომპანია დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივად კლასიფიკაციას ახდენს იმ შემთხვევაში, თუ მისგან მოელის საბალანსო ღირებულების ამოღებას მისი გაყიდვით და არა მისი გამოყენების გაგრძელებით. ამისათვის შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვა არსებულ მდგომარეობაში, მხოლოდ ასეთი აქტივების გაყიდვის ჩვეულებრივი პირობებით და მისი გაყიდვა დიდად მოსალოდნელი უნდა იყოს. ამისათვის, რომ გაყიდვა დიდად მოსალოდნელი იყოს, ხელმძღვანელობის შესაბამისი ღონე აქტივის გაყიდვის გეგმას მხარს უნდა უჭერდეს და შემუშავებული უნდა იყოს მყიდველის მოძებნისა და გეგმის ბოლომდე მიყვანის აქტიური პროგრამა. გარდა ამისა, უნდა მოხდეს აქტივის აქტიურ გაყიდვაზე მიმართული მარკეტინგი, იმ ფასად, რომელიც გონივრულია ამ აქტივის რეალური ღირებულების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამ გაყიდვის აღიარება დასრულებულ გაყიდვად შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების დღიდან ერთი წლის განმავლობაში. ამასთან, გეგმის დასრულებისათვის საჭირო საქმიანობა იმის დასტურს უნდა იძლეოდეს, რომ გეგმის შინაგანი ცვლილება ან გეგმის გაუქმება მოსალოდნელი არ არის.

თუ უზრუნველყოფის გაყიდვა არ არის განზრახული, მისი აღიარება ხდება ძირითად საშუალებებში ან საინვესტიციო ქონებაში იმის მიხედვით თუ როგორ გეგმავს კომპანია მის გამოყენებას და მისი ხელახლა გაზომვა და აღრიცხვა ხდება აქტივის შესაბამისი კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

კომპანია აფასებს გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივებს საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის თანხებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უმცირესით.

4.10 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობასთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, ვინაიდან ისინი დაკავშირებული არიან გარიგებებთან, რომლებიც, იგივე ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი წარმოადგენს იმ გადასახდელ თანხას, რომლის გადახდა ან დაბრუნება უნდა მოხდეს საგადასახადო ორგანოებთან მიმდინარე და გასული პერიოდების განმავლობაში დასაბეგრ მოგებასა თუ ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა შეფასებებს, თუ ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია საგადასახადო დეკლარაციის შევსებამდე. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა აღრიცხება ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით, აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრი) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებებზე გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნება მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ კომპანიას მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების გამოყენება.

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა განახორციელა საგადასახადო კოდექსში ცვლილებები და მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ. აღნიშნული ცვლილება ცნობილია როგორც მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი. კანონში ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება ყველა ოურიდიული პირზე, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა (კომერციული ბანკები, საკრედიტო კავშირები, საღაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებსთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან. ამ მოდელის მიხედვით გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრა ხდება 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრა 15%-იანი მოგების გადასახადით.

4.11 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, რომლებიც კომპანიის შემთხვევაში წარმოადგენს ძირითად საშუალებებს, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადაფასდება გაუფასურების ნებისმიერი ნიშნის არსებობისას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.11 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენების ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივთან დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადები, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმოქმნილი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში მოხდა ცვლილება. კორექტირებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვითვით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

4.12 მიღებული სესხები

მიღებული სესხები აღიარდება მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში, რა პერიოდშიც ეს ხარჯები წარმოიშვა.

4.13 იჯარა

2019 წლის 1 იანვრიდან კომპანიამ იჯარების აღრიცხვისთვის დანერგა ფასს 16 - "იჯარა", რომლის მიხედვითაც კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს ისეთი იჯარებისთვის, რომლებიც აღერ ბასს 17-ის მიხედვით კლასიფიცირებული იყო, როგორც "საოპერაციო იჯარა".

აქტივის გამოყენების უფლება

კომპანია იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს. აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება ღირებულებით, რომელიც მოიცავს უშუალოდ საიჯარო ვალდებულებებს, დაკორექტირებულს ნებისმიერი დამატებითი გადასახადით, რომელიც განხორციელდა იჯარის დაწყების თარიღში ან მანამდე, ასევე, მოიჯარის მიერ გაწეულ ნებისმიერ პირდაპირ დანახარჯებს და იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟის ან ფილიალებსა და ოფისებში განხორციელებული გაუმჯობესების მოსახსენილად. აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დაწყებიდან ვადის დასრულებამდე ერიცხება ცვეთა წრფივი მეთოდით, რომელიც აღირიცხება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც ცვეთის ხარჯი.

საიჯარო ვალდებულება

საიჯარო ვალდებულება ფასდება, როგორც იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება, რომელიც იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯერ განხორციელებული არ არის და რომელიც უნდა დადისკონტირდეს კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულებები მცირდება საიჯარო გადახდებით. თითოეული გადახდა ნაწილდება საიჯარო ვალდებულებასა და საპროცენტო ხარჯს შორის. საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტი წარმოდგენილია სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს. როდესაც საიჯარო ხელშეკრულება შეიცავს შეწყვეტის ან გაგრძელების არჩევანს და არსებითად სარწმუნოა, რომ კომპანია გამოიყენებს ამ უფლებას, მოსალოდნელი საიჯარო გადახდები ან ხელშეკრულების შეწყვეტასთან დაკავშირებული დანახარჯები შედის საიჯარო გადახდებში საიჯარო ვალდებულების შესაფასებლად.

ზოგადად, საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი საიჯარო გადახდების დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადაზე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადაზე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

2020 წლის განმავლობაში მოიჯარის საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო განაკვეთი იყო 7.75% დოლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის, ხოლო 13.035% ლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის (2019: 7.698% და 13.03%, შესაბამისად).

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.13 იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულება (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია საიჯარო ვალდებულებას ზრდის საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროცენტის ასახვით და ამცირებს განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. ამასთანავე, კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, თუ ადგილი აქვს საიჯარო ხელშეკრულების პირობების ცვლილებებს.

მოკლევადიანი იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე, როგორც ხარჯი მოგება - ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები არის იჯარები, რომელთა საიჯარო ვადა შეადგენს 12 თვეს ან ნაკლებს.

4.14 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით და შემდგომში გამოითვლება ამორტიზებული ხარჯით.

4.15 სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული ახალი აქციების გამოშვებასთან და აქციების ოფციონებთან, აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო ეფექტის გათვალისწინებით.

გამოსყიდული აქციები

თუ კომპანია გამოისყიდის საკუთარ აქციებს, გადახდილი ანაზღაურება გამოიქვითება სააქციო კაპიტალიდან მანამ, სანამ არ მოხდება ამგვარი აქციების გაუქმება ან განმეორებით გამოშვება.

4.16 საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აისახება ყველა სავალდებულო ინსტრუმენტთან მიმართებაში დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისთვის ითვალისწინებს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა სახის გადასახდელს, მათ შორის ტრანზაქციის დანახარჯებს, ფასსამატებსა და ფასდაკლებებს, რომლებიც წარმოადგენენ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავს გაცემის საკომისიოს, რომელიც მიიღება ან გადაიხდებიან პირის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შექმნასთან დაკავშირებით, ან ფინანსური ვალდებულების გამოცემასთან დაკავშირებით, მაგ: კრედიტუნარიანობის შეფასების საფასური, გარანტიების ან გირაოს შეფასება და გატარება, ინსტრუმენტის პირობების მოლაპარაკება და ოპერაციის ღირებულებების დამუშავება.

4.17 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები

ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს პრინციპებს, რომლებიც საწარმო უნდა გამოიყენოს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების შედეგად წარმოქმნილი ამონაგებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათის, სიდიდის, მათი წარმოქმნის ვადებისა და განუსაზღვრელობის შესახებ საჭირო ინფორმაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენისთვის.

ფასს 15-ის თანახმად კომპანია დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემის ასახვისას ამონაგებს აღიარებს იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც საწარმო მიიღებს ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ.

შემოსავლის ფასს 15-ის მიხედვით აღიარებისთვის კომპანია უნდა გაიაროს შემდეგი 5 ნაბიჯი:

- ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია;
- შესასრულებელი ვალდებულების იდენტიფიკაცია;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც კომპანია დააკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას.

ფასს 15-ის მიხედვით კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც შესასრულებელი ვალდებულებები დაკმაყოფილებს. ე.ი როდესაც შესასრულებელი ვალდებულების ქვეშ მყოფ საქონელზე და მომსახურებაზე "კონტროლი" გადადის მომხმარებლის ხელში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.17 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები (გაგრძელება)

ფასს 15-ის მიღებას გავლენა არ ჰქონია საკომისიო შემოსავლების ოდენობასა ან პერიოდიზაციაზე და მასთან დაკავშირებულ, კომპანიის მიერ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე.

ყველა სხვა მოსაკრებელი და საკომისიო, ასევე სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ოპერაციის დასრულებასთან მიმართებაში, რომელიც ფასდება ფაქტობრივად უზრუნველყოფილი მომსახურების საფუძველზე, როგორც მისაწოდებელი სრული მომსახურების შემადგენელი ნაწილი.

4.18 უცხოური ვალუტის გადაფასება

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგებები აღირიცხება იმ გაცვლითი კურსის შესაბამისად, რომელიც არსებობს ოპერაციის თარიღისათვის. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი გაცვლითი კურსის სხვაობები აისახება მოგება-ზარალის უწყისში იმ დღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ქართულ ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოური ვალუტის ნაშთების ლარებში გადაყვანისათვის გამოყენებული ძირითადი განაკვეთი იყო:

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
აშშ დოლარი	3.2766	2.8677
ევრო	4.0233	3.2095
ბრიტანული ფუნტი	4.4529	3.7593
აზერბაიჯანული მანათი	1.9288	1.6861
რუსული რუბლი	0.0440	0.0464
შვეიცარული ფრანკი	3.7103	2.9488
კანადური დოლარი	2.5616	2.1939
თურქული ლირა	0.4462	0.4821
ბანგლადეშური ტაკა	0.0386	0.0336
სომხური დრამი	0.0063	0.0060
ჩინური იუანი	0.5022	0.4105
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი	0.8921	0.7808
შვედური კრონა	0.4007	0.3070
პოლონური ზლოტი	0.8885	0.7540
ინდონეზიური რუპია	0.0002	0.0002
ფილიპინური პესო	0.0682	0.0566
იაპონური იენი	0.0318	0.0263
ისრაელის შეკელი	1.0204	0.8278
მოდლოვური ლეი	0.1905	0.1668
ბაჰრეინული დინარი	8.7143	7.6269
იორდანული დინარი	4.6214	4.0447
ქუვეითური დინარი	10.7571	9.4581
ყატარის რიალი	0.8905	0.7827
საუდის არაბეთის რიალი	0.8738	0.7647
უკრაინული გრივნა	0.1159	0.1207
ბრაზილიური რიალი	0.6296	0.7085
ყაზახური ტენგე	0.0078	-
შრილანკური რუპია	0.0177	-
ნეპალური რუპია	0.0279	-
პაკისტანური რუპია	0.0204	-

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.19 ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები (გაცემული სესხები და მოთხოვნები) და ვალდებულებები (მიღებული სესხები და ვალდებულებები) ურთიერთგადაფარება და აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წმინდა თანხით მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის კანონიერი უფლება და არსებობს განზრახვა იმისა, რომ აღნიშნული თანხები ანაზღაურდეს წმინდა ღირებულებით ან მოხდეს აქტივების და ვალდებულებების ანაზღაურება ერთდროულად.

შემოსავლების და ხარჯების ურთიერთგადაფარვა არ ხდება, თუ ის არ მოითხოვება და ნებადართული არ არის ფასს-ის მიხედვით და არ არის თანდართული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის შედგენისას, კომპანიის მენეჯმენტს მოეთხოვება გააკეთოს დაშვებები და შეფასებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც ცალსახად ზუსტად ვერ განისაზღვრება სხვა წყაროებიდან.

შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა დაკავშირებულ ფაქტორებს. რეალური შედეგები ამ შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს. დაშვებები და შეფასებები მუდმივად გადაიხედება. შეფასებების გადახედვა აისახება იმ პერიოდისათვის, როცა ის განხორციელდა, თუ გადახედვა შემოქმედებს მიმდინარე და მომდევნო პერიოდებზე.

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი შეფასებები მომავალზე და სხვა ძირითადი წყაროები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის, რომლებიც შეიცავენ დიდ რისკს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირება მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

ა) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება ეფუძნება მენეჯმენტის გამოცდილებას მსგავსი აქტივების შეფასებასთან მიმართებაში. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას მენეჯმენტი ითვალისწინებს სავარაუდო გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ გაუმართაობას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, სადაც ამ აქტივს უხდება მუშაობა. შეფასებებში ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს მომავალში ცვეთის ხარჯის კორექტირება.

ბ) საიჯარო ვადის განსაზღვრა

საიჯარო ვადის განსაზღვრისას კომპანიის ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა გარემოებას, რომელიც ქმნის სტიმულს რომ გამოიყენოს გაგრძელების ოფციონი ან არ გამოიყენოს შეწყვეტის ოფციონი. გაგრძელების ოფციონები (ან პერიოდები შეწყვეტის ოფციონების შემდეგ) გათვალისწინებულია საიჯარო ვადაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იჯარის გაგრძელების სათანადო საფუძველი (ან არ შეწყვეტის საფუძველი). შეფასების გადახედვა ხდება თუ მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდება გარემოებებში, რომელიც გავლენას ახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოქმედებს საიჯაროს კონტროლის ფარგლებში.

გ) ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსაზღვრა

როდესაც კომპანიას არ შეუძლია ადვილად განსაზღვროს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. შესაბამისად, ზღვრული სასესხო განაკვეთი საჭიროებს შეფასების გაკეთებას როდესაც კომპანიისთვის არ არის ხელმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთები ან როდესაც საჭიროა მათი იმგვარად დაკორექტირება რომ ასახოს იჯარის პირობები.

ზოგადად კომპანია ზღვრულ სასესხო განაკვეთს აფასებს ემპირიულ მონაცემებზე დაყრდნობით (როგორცაა საკუთარ მოზიდულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი ან/და კომერციული ბანკების საპროცენტო განაკვეთი იჯარის მსგავს სესხებზე), ხოლო საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებზე დაყრდნობით, როდესაც თვალსაჩინო მონაცემები არაა ხელმისაწვდომი. კომპანია იყენებს ერთსა და იმავე დისკონტრირების განაკვეთს იჯარების იმ პორტფელისთვის, რომელთაც მსგავსი მახასიათებლები აქვთ. იჯარის ხელშეკრულებები დაყოფილია მათი ტიპის, ვალუტის და ვადიანობის პირობების მიხედვით: 1-2 წელი, 2-5 წელი, 5 წელზე მეტი.

დ) მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი

2019 წელს კომპანიამ დანერგა ახალი მეთოდოლოგია, რომელიც აკმაყოფილებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს. განახლებული მეთოდოლოგია საშუალებას იძლევა სესხის დანაკარგების ცვლილება უფრო ზუსტად შეფასდეს სამომავლო პრეგნოზების გამოყენებით.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

ა) მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი (გაგრძელება)

ორგანიზაცია ახდენს საკრედიტო პორტფელში არსებული სესხების სეგმენტებად დაყოფას მათი საერთო მახასიათებლების და მსგავსი საკრედიტო რისკის პროფილების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდისთვის გამოყენებულია შემდეგი ტიპის სესხების დაჯგუფებები:

- სალომბარდე სესხები (ძვირფასი ქვებით და ლითონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- საკრედიტო ხაზები (საბლანკო და თავდებობით უზრუნველყოფილი);
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხები (უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- სამომხმარებლო სესხები (საბლანკო, თავდებობით ან უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი).

თითოეული სეგმენტის მიმართ გამოყენებულ იქნა როგორც საერთო, ასევე ინდივიდუალური მიდგომები, რომლებიც აღწერილია მომდევნო თავებში:

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის დადგენისას სეგმენტების ჭრილში ითვალისწინებს სესხის ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებს, ასევე სამომავლო მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს, რომლისთვისაც გამოყენებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მაკროეკონომიკური სცენარები.

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის გამომანგარიშებისას იყენებს ორგანიზაციის მიერ დადგენილი საკრედიტო რისკების მოდელირებას და შედგება შემდეგი კომპონენტებისგან:

სესხის მოსალოდნელი დანაკარგი (ECL) = დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD) * დეფოლტის ალბათობა (PD) * დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), სადაც:

- დეფოლტის რისკის პოზიცია (შემდგომში EAD), განიმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის ნაშთი საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დეფოლტის ალბათობა (შემდგომში PD), განიმარტება როგორც სესხის დეფოლტის ალბათობა საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (შემდგომში LGD), განიმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის დანაკარგი საანგარიშო პერიოდისთვის მისი დეფოლტის შემთხვევაში.

PD და LGD -ის პოზიციების შეფასება ხდება მაკრო სცენარების გათვალისწინებით, რომელშიც შედის შშპ-ს (GDP) ზრდა და სფი-ს (CPI) ინფლაცია საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე 1 წლის განმავლობაში. GDP და CPI მაჩვენებლები აღებულია საბაზო, ოპტიმისტური და პესიმისტური საპროგნოზო სცენარების მიხედვით, რომელთა დადგომა აღებულია 50%, 25% და 25% ალბათობების შესაბამისად.

კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონიან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდგომ მისი საკრედიტო რისკის ხარისხის ცვლილებაზე, რომელიც ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- I ეტაპი სესხს მიენიჭება გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD ნაკლებია ან ტოლია 50%-ის. პირველ ეტაპზე მყოფ სესხს გააჩნია 12 თვიანი ტიპის ECL, მისი PD შესაბამისად შეიძლება შემცირდეს მომავალი საანგარიშო პერიოდისთვის.
- II ეტაპი სესხს მიენიჭება:
  - ა. გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD მეტია 50%-ზე;
  - ბ. როდესაც ხდება მისი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა;
  - გ. საშუალო ტიპის ECL, მისი PD აღარ მცირდება და მისი სტატუსი არ უზრუნველყოფს პირველი სტადიის ECL-ს სამომავლო საანგარიშო პერიოდებზე.
- თუ II ეტაპზე მყოფი სესხისთვის მოხდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან ის არის მიჩნეული უმოქმედოდ, სესხი გადადის III ეტაპზე.

I ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის პროპორციული წლის მომდევნო 12 თვეში მოსალოდნელი მოვლენებისა. ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი II და III ეტაპისთვის გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

დეფოლტის მნიშვნელობა - მსესხებელი არის გადეფოლტებული თუ ერთ-ერთი მაინც მოხდა ჩამოთვლილთაგან:

- სალომბარდე სესხების შემთხვევაში - სესხი ითვლება გადეფოლტებულად, თუ PD>50%-ზე.
- საკრედიტო ხაზების შემთხვევაში - სესხზე დამდგარი დეფოლტი განისაზღვრება, როგორც საკრედიტო ხაზის 119 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება. ალგორითმის სიზუსტის შეფასებისთვის გამოყენებულია მიდგომა, როდესაც PD>50%-ზე, სესხი ითვლება დეფოლტში მყოფად.
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხების შემთხვევაში - დეფოლტად ითვლება სესხზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის 149 - ზე გადაჭარბება.
- სამომხმარებლო სესხებისთვის დეფოლტად ითვლება სესხზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის 119-ზე გადაჭარბება.

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

ე) გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას. კომპანიის მენეჯმენტი აღიარებს ვალდებულებებს მოსალოდნელი დამატებითი საგადასახადო გაანგარიშებებისთვის საგადასახადო აუდიტის შეფასებების შედეგის საფუძველზე, არის თუ არა იმის ალბათობა, რომ კომპანიას დაეკისრება დამატებითი გადასახადები. როცა საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება თავდაპირველად აღრიცხული რაოდენობისგან, ეს სხვაობები გავლენას ახდენენ იმ პერიოდზე, როცა აღნიშნული განსაზღვრებები გაკეთდა.

შენიშვნა 6 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	შენიშვნა	31-დეკ-20	31-დეკ-19
ნაღდი ფული	6.1	6,708,890	6,130,646
შეზღუდული ფული ბანკში	6.1	40,494	88,581
ფული ბანკში	6.1	21,001,376	4,306,671
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები		27,750,760	10,525,898

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის ფული ბანკში მოიცავს შეზღუდულ ფულად სახსრებს 40,494 ლარის ოდენობით (200,000 ბანგლადეშური ტაკა და 10,000 აშშ დოლარი). 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის შეზღუდული ფულადი სახსრები მოიცავდა 88,581 ლარს (500,000 ბანგლადეშური ტაკა და 25,000 აშშ დოლარი).

6.1 ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
ქართული ლარი (GEL)	2,838,873	2,639,209
აშშ დოლარი (USD)	4,582,077	3,498,962
ევრო (EUR)	14,268,781	2,965,806
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგი (GBP)	4,984,624	335,268
აზერბაიჯანული მანათი (AZN)	78,379	47,098
რუსული რუბლი (RUR)	424,968	403,312
შვეიცარული ფრანკი (CHF)	15,502	18,824
კანადური დოლარი (CAD)	22,862	13,618
თურქული ლირა (TRY)	9,761	17,457
ბანგლადეშური ტაკა (BDT)	52,306	58,499
სომხური დრამი (AMD)	19,038	17,109
ჩინური იუანი (CNY)	7,841	685
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი (AED)	7,850	21,396
შვედური კრონი (SEK)	6,968	4,301
პოლონური ზლოტი (PLN)	18,703	10,466
ფილიპინური პესო (PHP)	360,585	375,791
იაპონური იენი (JPY)	254	4,755
მოლდოვეური ლეი (MDL)	12,962	8,778
ისრაელის შეკელი (ILS)	1,694	4,260
უკრაინული გრივნა (UAH)	4,664	1,129
ინდონეზიური რუპია (IDR)	22	33,814
ბაჰრეინული დინარი (BHN)	444	1,106
ქუვეითური დინარი (KWT)	417	6,308
ყატარის რიალი (QAR)	710	5,000
საუდის არაბეთის რიალი (SAR)	273	31,568
იორდანული დინარი (JOD)	222	1,290
ბრაზილიური რიალი (BRL)	-	89
ყაზახური ტენგე (KZT)	8,153	-
შრილანკური რუპია (SLR)	1,214	-
პაკისტანური რუპია (PKR)	20,613	-
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	27,750,760	10,525,898

კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესობა არის იმ ბანკებში, რომლებიც Fitch-ის მიერ შეფასებულია, როგორც "B"-ის მქონე (მოკლევადიანი რეიტინგი), "BB"-ის მქონე (გრძელვადიანი რეიტინგი).

შენიშვნა 7 ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები

კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში უზრუნველყოფს ფიზიკურ პირებს შორის ნაღდი ფულადი გზავნილების განხორციელებას, რის შედეგადაც კომპანიას წარმოექმნება მოთხოვნები და ვალდებულებები პარტნიორ ფულადი გზავნილების კომპანიებთან. 2019 წლის 1 ნოემბრიდან კომპანიას შეეცვალა გენერალურ პარტნიორთან ანგარიშსწორების წესი. ცვლილების შედეგად, კომპანია გენერალური პარტნიორისგან გადასახდელ თანხებში აღრიცხავს მოთხოვნებს გზავნილის შექმნისთანავე გაუნაღდებელ გზავნილებზე. ამასთანავე, კომპანია გენერალური პარტნიორისგან გამოგზავნილ თანხებს პირობითი ვალდებულების სახით აღრიცხავს სატრანზიტო ანგარიშზე გზავნილის შექმნისთანავე და აღნიშნულ ანგარიშზე რჩება გზავნილის განაღდებადე. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები და ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები შეადგენს 7,322,078 ლარს და 27,083,575 ლარს, შესაბამისად. (2019 წელი: 6,194,299 ლარი და 12,525,520 ლარი, შესაბამისად.)

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები

კომპანია სესხებს გასცემს ძირითადად ფიზიკურ პირებზე, ნებისმიერი მიზნობრიობით. ძირითადად კომპანია სესხებს გასცემს ლარში 1 თვიდან 10 წლამდე ვადით. გაცემული სესხების წლიური პროცენტი ძირითადად მერყეობს 24 პროცენტიდან 48 პროცენტამდე. დაფარვის გრაფიკის მიხედვით გაცემული სესხები 2 ჯგუფად იყოფა: სესხის ძირის ვადის ბოლოს დაფარვით და ანუიტეტის პრინციპით. გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, თავდებობით, ძვირფასი ქვებით/ლითონით, ანტიკვარული ნივთებით, ავტომობილებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან გარანტიით, თუმცა გვხვდება არაუზრუნველყოფილი სესხებიც.

	შენიშვნა	31-დეკ-20	31-დეკ-19
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი		1,994,531	1,759,285
სალომბარდე სესხი		5,594,919	4,172,231
სამომხმარებლო სესხი		444,031	457,038
საკრედიტო ხაზი		1,908,257	1,765,708
დარიცხული პროცენტი		149,015	135,848
მთლიანი გაცემული სესხები	8.1; 8.2	10,090,753	8,290,110
<i>მინუს: გაუფასურების რეზერვი</i>	8.4	(207,234)	(94,124)
წმინდა სასესხო პორტფელი		9,883,519	8,195,986

8.1 მთლიანი სასესხო პორტფელი ძირის და დარიცხული პროცენტის მიხედვით

	შენიშვნა	31-დეკ-20	31-დეკ-19
სესხის ძირი	8.2; 8.3; 8.4; 8.5	9,941,738	8,154,262
დარიცხული პროცენტი		149,015	135,848
მთლიანი სასესხო პორტფელი		10,090,753	8,290,110

8.2 გაცემული სესხის ძირის განაწილება სესხის ვადიანობის მიხედვით

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
1 წელზე ნაკლები	6,635,907	5,158,076
1-დან 3 წლამდე	728,317	1,386,477
3-დან 5 წლამდე	1,991,277	637,312
5 წელზე მეტი	586,237	972,397
სულ გაცემული სესხის ძირი	9,941,738	8,154,262

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი

კომპანიის მიერ გაცემული სესხები ძირითადად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით (მიწა, შენობა), ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით, გარანტიით, ძვირფასი ლითონებით/ქვებით ან ანტიკვარით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სესხის ნაშთების ანალიზს (სესხების გაუფასურების რეზერვის გამოკლების გარეშე) მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებებთან მიმართებაში (გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით: რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გირაოს გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები).

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი (გაგრძელება)

	31-დეკ-20		31-დეკ-19	
	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი	1,994,531	5,971,354	1,759,285	5,477,498
სალომბარდე სესხი	5,594,919	6,534,236	4,172,231	4,809,262
სამომხმარებლო სესხი	444,031	250,000	457,038	50,000
საკრედიტო ხაზი	1,908,257	588,686	1,765,708	531,722
სულ	9,941,738	13,344,276	8,154,262	10,868,482

* FVLCS - უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	31,536	9,786	52,802	94,124
ახალი გაცემული სესხები	24,519	36,906	-	61,425
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(1,626)	29,791	-	28,165
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(6,282)	7,802	1,520
დაფარული სესხები	(4,134)	(1,388)	(2,621)	(8,143)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(77)	(204)	-	(281)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	15,364	1,504	13,556	30,423
ბალანსი 31 დეკემბერი 2020	65,582	70,113	71,539	207,234

გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	8,041,400	46,709	66,153	8,154,262
ახალი გაცემული სესხები	5,572,827	164,765	-	5,737,592
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(84,190)	77,085	-	(7,105)
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(9,789)	9,454	(335)
დაფარული სესხები	(3,636,327)	(15,488)	(6,863)	(3,658,678)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(53,673)	(3,758)	-	(57,431)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(238,678)	965	11,146	(226,567)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2020	9,601,359	260,489	79,890	9,941,738

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

	ეტაპი 1 12 თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	33,455	35,271	24,892	93,618
ახალი გაცემული სესხები	8,230	558	-	8,788
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(6,706)	6,706	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(26,133)	26,133	-
დაფარული სესხები	(8,147)	(11,401)	-	(19,548)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(194)	(197)	-	(391)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	4,898	4,982	1,777	11,657
ბალანსი 31 დეკემბერი 2019	31,536	9,786	52,802	94,124

გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1 12 თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	6,929,064	127,681	24,890	7,081,635
ახალი გაცემული სესხები	37,676,354	5,751	-	37,682,105
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(11,017)	11,017	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(39,485)	39,485	-
დაფარული სესხები	(36,528,033)	(32,758)	-	(36,560,791)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(153,572)	(3,841)	-	(157,413)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	128,604	(21,656)	1,778	108,726
ბალანსი 31 დეკემბერი 2019	8,041,400	46,709	66,153	8,154,262

8.5 გაცემული სესხები ძირის მიხედვით

2020 წელი	იპოთეკური/ სამომხმარებლო სესხი	სალომბარდე სესხი	სამომხმარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,759,285	4,172,231	457,039	1,765,707	8,154,262
დამატებები	1,396,635	8,084,763	1,119,505	28,503,236	39,104,139
გადახდილი ძირი	(1,161,341)	(6,590,037)	(1,136,315)	(28,607,281)	(37,494,974)
ძირის ჩამოწერა	-	(143,610)	-	-	(143,610)
საკურსო სხვაობა	(48)	71,573	3,803	246,593	321,921
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,994,531	5,594,920	444,032	1,908,255	9,941,738

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8   **გაცემული სესხები (გაგრძელება)**

8.5   **გაცემული სესხები ძირის მიხედვით (გაგრძელება)**

2019 წელი	იპოთეკური/ სამომხმარებლო სესხი	სალომბარდე სესხი	სამომხმარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	770,573	4,340,299	541,833	1,428,930	7,081,635
რეკლასიფიკაცია	(22,823)	(77,511)	47,715	52,619	-
დამატებები	1,590,350	5,457,094	4,790,919	25,843,742	37,682,105
გადახდილი ძირი	(580,724)	(5,448,436)	(4,925,206)	(25,606,425)	(36,560,791)
ძირის ჩამოწერა	-	(157,413)	-	-	(157,413)
საკურსო სხვაობა	1,909	58,198	1,778	46,841	108,726
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,759,285	4,172,231	457,039	1,765,707	8,154,262

შენიშვნა 9   **საგადასახადო აქტივები**

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
მოგების გადასახადი	136,833	-
გადახდილი დღგ	142,210	38,002
სხვა გადასახადები	3,401	13,078
სულ საგადასახადო აქტივები	282,444	51,080

შენიშვნა 10   **აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები**

კომპანია ქირაობს ქონებას მისი საკუთარი გამოყენების მიზნით, კერძოდ ოფისებისა და ფილიალებისთვის. საიჯარო კონტრაქტები არის ძირითადად ფიქსირებული ვადით 1-დან 7 წლის ჩათვლით.

აქტივის გამოყენების უფლება კონკრეტული კლასების მიხედვით 2020 და 2019 წლებისთვის მოცემულია ცხრილებში:

2020 წელი	შენიშვნები	სულ
ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,772,203	1,772,203
დამატებები	527,179	527,179
იჯარის მოდიფიცირება	(70,069)	(70,069)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,229,313	2,229,313
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(521,711)	(521,711)
პერიოდის ხარჯი	(521,615)	(521,615)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,043,326)	(1,043,326)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,250,492	1,250,492
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,185,987	1,185,987

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

2019 წელი	შენიშვნები	სულ
ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრისთვის	1,068,432	1,068,432
დამატებები	703,771	703,771
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,772,203	1,772,203
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრისთვის	-	-
პერიოდის ხარჯი	(521,711)	(521,711)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(521,711)	(521,711)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრისთვის	1,068,432	1,068,432
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,250,492	1,250,492

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების ნაშთები არის შესაბამისად 1,185,987 ლარი და 1,308,690 ლარი (2019 წლის 31 დეკემბერი: 1,250,492 ლარი და 1,183,275 ლარი). საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წარმოდგენილია როგორც საპროცენტო ხარჯი და შეადგენს 111,250 ლარს (2019 წელი: 89,649 ლარი)

საიჯარო ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მოკლევადიან იჯარებთან ანგარიშგებაში მიეკუთვნება საოპერაციო და ადმინისტრაციულ ხარჯებს და შეადგენს 13,521 ლარს (2019 წელი: 53,202 ლარი).

იჯარებისთვის გადახდილი მთლიანი ფულადი სახსრები 2020 წლისთვის იყო 608,986 ლარი (2019 წელი: 520,224 ლარი).

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები

2020 წელი	მიწა და შენიშვნები	კომპიუტერები და კომუნიკაციის საშუალებები	ავტომობილები	საოფისე ალჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
ისტორიული ღირებულება						
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,947,331	403,338	142,029	148,805	484,788	3,126,291
დამატებები	426,700	39,791	1,898	7,484	126,909	602,782
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,374,031	443,129	143,927	156,289	611,697	3,729,073
აკუმულირებული ცვეთა						
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(353,834)	(330,001)	(114,869)	(93,659)	(277,377)	(1,169,740)
პერიოდის ცვეთა	(47,160)	(29,235)	(11,058)	(14,965)	(73,306)	(175,724)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(400,994)	(359,236)	(125,927)	(108,624)	(350,683)	(1,345,464)
ნარჩენი ღირებულება						
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,593,497	73,337	27,160	55,146	207,411	1,956,551
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,973,037	83,893	18,000	47,665	261,014	2,383,609

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ძირითადი საშუალებები ღირებულებით 1,412,595 ლარი (მთლიანი ძირითადი საშუალებების 59%) ჩადებულია უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ ბანკებისგან აღებული სესხისთვის.

სს მისო ინტელექსპარესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2019 წელი	მიწა და შენობები	კომპიუტერები და კომუნიკაციის საშუალებები	ავტომობილები	საოფისე აღჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
ისტორიული ღირებულება						
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	1,947,331	503,340	141,961	121,170	440,358	3,154,160
დამატებები	-	29,687	68	45,608	77,913	153,276
გასვლები	-	(129,689)	-	(17,973)	(33,483)	(181,145)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,947,331	403,338	142,029	148,805	484,788	3,126,291
აკუმულირებული ცვეთა						
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	(315,390)	(418,142)	(103,862)	(98,881)	(244,783)	(1,181,058)
პერიოდის ცვეთა	(38,444)	(36,080)	(11,026)	(11,292)	(63,437)	(160,279)
ჩამოწერები	-	124,221	19	16,514	30,843	171,597
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(353,834)	(330,001)	(114,869)	(93,659)	(277,377)	(1,169,740)
ნარჩენი ღირებულება						
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	1,631,941	85,198	38,099	22,289	195,575	1,973,102
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,593,497	73,337	27,160	55,146	207,411	1,956,551

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ძირითადი საშუალებები ღირებულებით 1 447 543 ლარი (მთლიანი ძირითადი საშუალებების 74%) ჩადებულია უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ ბანკებისგან აღებული სესხისთვის.

შენიშვნა 12 არამატერიალური აქტივები

2020 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება			
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	660,792	177,044	837,836
დამატებები	-	16,735	16,735
გასვლები	(30,947)	-	(30,947)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	629,845	193,779	823,624
აკუმულირებული ცვეთა			
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	(221,113)	(142,821)	(363,934)
პერიოდის ცვეთა	(68,478)	(13,307)	(81,785)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(289,591)	(156,128)	(445,719)
ნარჩენი ღირებულება			
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	439,679	34,223	473,902
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	340,254	37,651	377,905

სს მისო ინტელექსპარესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასხნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 12 არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2019 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება			
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	652,317	177,044	829,361
დამატებები	8,475	-	8,475
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	660,792	177,044	837,836
აკუმულირებული ცვეთა			
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	(151,343)	(130,679)	(282,022)
პერიოდის ცვეთა	(69,770)	(12,142)	(81,912)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(221,113)	(142,821)	(363,934)
ნარჩენი ღირებულება			
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	500,974	46,365	547,339
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	439,679	34,223	473,902

შენიშვნა 13 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი

გადავადებული გადასახადის კომპონენტები: აქტივი / (ვალდებულება)

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
ძირითადი საშუალებები	(76,784)	(55,469)
არამატერიალური აქტივები	(3,805)	(12,692)
აქტივის გამოყენების უფლება	(177,898)	(187,574)
მიღებული სესხები	3,819	2,472
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	(1,485)	(646)
საიჯარო ვალდებულებები	196,303	177,491
სხვა ვალდებულებები	(16,695)	740
გადავადებული საგადასახადო აქტივი / (ვალდებულება)	(76,545)	(75,678)

გადასახადების გადავადების მიზეზები მოკლედ ქვემოთ არის მოცემული:

ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები - ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები ასახულია, როგორც საეჭვო და უიმედო ვალეები, რომლებიც საგადასახადო მიზნებისათვის არ აღიარდება გარკვეული ადმინისტრაციული და სამართლებრივი პროცედურების დასრულებამდე. ამ დრომდე ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია და საგადასახადო მიზნებისათვის გაუთვალისწინებელი უიმედო ვალეები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადს.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, ცვეთის/ამორტიზაციის მეთოდებში, სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრაში და გაუფასურების ზარალის აღიარებაში, რომლებიც წარმოშობს განსხვავებებს ფასს-ის მიერ განსაზღვრულ ძირითადი საშუალებების/არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებსა და ამ აქტივების საგადასახადო ბაზას შორის. ეს სხვაობები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადებს. ასევე, ზოგიერთი ძირითადი საშუალების ჩამოწერა, რომელიც ასახულია ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ერთ პერიოდში შეიძლება გამოიქვეითოს საგადასახადო მიზნებისთვის მხოლოდ შემდგომ პერიოდში, როცა მოხდება კონკრეტული ადმინისტრაციული პროცედურების დასრულება.

აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, კერძოდ ფასს-ის მიხედვით იჯარა ხარჯად აღიარდება ცვეთის და საპროცენტო ხარჯის სახით, ხოლო საგადასახადო კოდექსის მიხედვით ხარჯად აღიარდება მხოლოდ საკონტრაქტო ღირებულება.

მიღებული სესხები - არარეზიდენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხების საპროცენტო ხარჯები გამოიქვეითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 13 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები - არარეზიდენტი კომპანიებისათვის გადასახდელი საკომისიოები გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ვალდებულებები - არარეზიდენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისადმი არსებული სხვა ვალდებულებები გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ცვლილება გადავადებულ გადასახადში წლის განმავლობაში	2020 წელი	2019 წელი
წლის დასაწყისი - აქტივი (ვალდებულება)	(75,678)	(210,304)
ცვლილება წლის განმავლობაში - სარგებელი/(ხარჯი)	(3,351)	134,626
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წლის ბოლოს	(79,029)	(75,678)
მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	2020 წელი	2019 წელი
ნორმატიული საგადასახადო ხარჯი	(633,124)	(471,586)
ეფექტი გადავადებულ გადასახადზე	(3,351)	134,626
სულ მოგების გადასახადისგან (ხარჯი)/სარგებელი	(636,475)	(336,960)

შენიშვნა 14 სხვა აქტივები

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
მოთხოვნები სვოპებისა და ფორვარდული გარიგებებიდან	174,763	7,378
სავაჭრო მოთხოვნები	130,814	74,317
მარაგები	117,772	63,778
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	114,764	72,802
მიღებული / გადახდილი საბანკო გარანტია	32,766	315,447
მოთხოვნა ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან	-	507,400
სხვა აქტივები	22,479	18,189
სულ სხვა აქტივები	593,358	1,059,311

შენიშვნა 15 მიღებული სესხები

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
სხვა დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	402,973	460,963
სხვა პირებისგან მიღებული სესხები	8,853,793	7,293,004
პროცენტი	181,016	139,828
სულ მიღებული სესხები	9,437,782	7,893,795

კომპანიას მიღებული აქვს სესხები დამფუძნებლებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და სხვა არადაკავშირებული ფიზიკური და იურიდიული პირებისაგან (მათ შორის ბანკებისგან). სესხების აღება ძირითადად ხდება ა.შ.შ დოლარში წლიური 6%-14% საპროცენტო განაკვეთით, თუმცა იშვიათ შემთხვევებში სასესხო პროცენტმა შეიძლება შეადგინოს 2% ან 15% წლიური პროცენტი. სასესხო ხელშეკრულებების მიხედვით საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია და არ არის დაკავშირებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებასთან. სესხის საკონტრაქტო ხანგრძლივობა მერყეობს 1 წლიდან 2 წლამდე, თუმცა ზოგიერთ შემთხვევაში, მხარეებს შორის მოლაპარაკების საფუძველზე შეიძლება კიდევ უფრო გახანგრძლივდეს.

მიღებული სესხის ძირითადი თანხების განაწილება ვადიანობის მიხედვით	31-დეკ-20	31-დეკ-19
1 წელზე ნაკლები	4,761,190	4,316,033
1-დან 3 წლამდე	4,495,576	3,437,934
სულ მიღებული სესხები	9,256,766	7,753,967

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 15 მიღებული სესხები (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილები აჩვენებს აღებული სესხების ძირი თანხის ცვლილებებს პერიოდში:

2020 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,360,945	6,393,022	7,753,967
მიღებული სესხის ძირის თანხა	966,253	4,801,229	5,767,482
გადახდილი ძირი	(1,004,692)	(4,301,730)	(5,306,422)
საკურსო სხვაობა	152,100	889,639	1,041,739
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,474,606	7,782,160	9,256,766
2019 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,048,679	4,639,314	5,687,993
მიღებული სესხის ძირის თანხა	3,554,105	5,033,434	8,587,539
გადახდილი ძირი	(3,220,684)	(3,498,236)	(6,718,920)
საკურსო სხვაობა	(21,155)	218,510	197,355
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,360,945	6,393,022	7,753,967

შენიშვნა 16 გადასახდელი გადასახადები

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
გადასახდელი მოგების გადასახადი	296,164	192,546
გადასახდელი დღე	19,139	11,878
გადასახდელი ქონების გადასახადი	2,023	593
სულ გადასახდელი გადასახადები	317,326	205,017

შენიშვნა 17 სხვა ვალდებულებები

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
გადასახდელი ხელფასები	183,447	151,237
მიღებული ავანსები	78,670	80,026
ვადგასული მიღებული სესხების კონტრაქტები	72,046	61,523
გადასახდელი იჯარა	13,254	-
სხვა ვალდებულებები	105,124	122,247
სულ სხვა ვალდებულებები	452,541	415,033

შენიშვნა 18 სააქციო კაპიტალი

სს მისო ინტელექსპრესის სააქციო კაპიტალი განსაზღვრულია ლარში კომპანიის წესდების თანახმად. დამტკიცებული სააქციო კაპიტალი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის შედგება 20,000 ჩვეულებრივი და 200 პრივილეგირებული აქციისგან. თითოეული აქციის ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 100 ლარს და 1,000 ლარს. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დივიდენდი საკუთარი აქციების პროპორციულად, საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობების მიხედვით. ჩვეულებრივი აქციის მფლობელებს აქვთ ხმის უფლება აქციონერთა კრებაზე, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებისგან განსხვავებით.

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 18 სააქციო კაპიტალი (გაგრძელება)

კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	31-დეკ-20		31-დეკ-19	
	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	20,000	2,000,000	20,000	2,000,000
პრივილეგირებული აქციები	200	200,000	200	200,000
სულ ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	20,200	2,200,000	20,200	2,200,000

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი აღიარდება კომპანიის სააქციო კაპიტალად რამდენადაც ის რეალურად ჩადებულია კომპანიის აქციონერების მიერ. კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2020 წლის 31 დეკემბერს არის:

სააქციო კაპიტალი	31-დეკ-20		31-დეკ-19	
	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	10,000	1,000,000	10,000	1,000,000
პრივილეგირებული აქციები	200	200,000	200	200,000
გამოსყიდული აქციები (პრივილეგირებული)	(100)	(100,000)	(100)	(100,000)
სულ სააქციო კაპიტალი	10,100	1,100,000	10,100	1,100,000

ღივიღენძები

2020 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა 35,515 ლარის ოდენობის (2019: 271,190 ლარი) ღივიღენძი, რაც მოიცავს 3 ლარს ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარს ერთ პრივილეგირებულ აქციაზე (2019: 26.50 ლარი ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარი ერთ პრივილეგირებულ აქციაზე).

შენიშვნა 19 საპროცენტო შემოსავალი

	2020 წელი	2019 წელი
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	2,381,274	2,352,085
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	43,022	42,222
სულ საპროცენტო შემოსავალი	2,424,296	2,394,307

შენიშვნა 20 საპროცენტო ხარჯი

	2020 წელი	2019 წელი
საპროცენტო ხარჯი მიღებული სესხებიდან	624,431	613,928
საპროცენტო ხარჯი საბანკო გარანტიებიდან	13,253	15,916
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებიდან	111,250	89,649
სულ საპროცენტო ხარჯი	748,934	719,493

შენიშვნა 21 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა

	2020 წელი	2019 წელი
საკომისიო შემოსავლები	11,712,621	9,941,847
საკომისიო ხარჯი	(7,170,540)	(6,801,078)
სულ საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	4,542,081	3,140,769

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 22 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან

	2020 წელი	2019 წელი
შემოსავლები სავალუტო ოპერაციებიდან	7,982,387	5,775,751
ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან	(3,467,112)	(1,571,401)
სულ მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	4,515,275	4,204,350

შენიშვნა 23 შემოსავალი ჯარიმებიდან

შემოსავალი ჯარიმებიდან წარმოადგენს კომპანიის მომხმარებლების მიერ (შესესხებები) ვადაგადაცილებული სესხების, ასევე, სესხის წინასწარ დაფარვისას გადახდილ პირგასამტეხლოებს, რამაც 2020 წლის განმავლობაში ჯამურად შეადგინა 174,826 ლარი (2019 წელი: 202,599 ლარი).

შენიშვნა 24 სხვა შემოსავალი

	2020 წელი	2019 წელი
საშემოსავლო გადასახადის სუბსიდიებიდან მიღებული შემოსავალი	124,066	-
საიჯარო შემოსავალი	79,161	84,460
ჩამოწერილი სესხების აღდგენით მიღებული შემოსავალი	25,172	45,145
სხვა შემოსავალი	85,102	71,490
სულ სხვა შემოსავალი	313,501	201,095

შენიშვნა 25 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2020 წელი	2019 წელი
პერსონალის ხარჯები	3,417,180	3,213,155
ცვეთა და ამორტიზაცია	779,125	762,586
საბანკო ხარჯი	576,060	364,998
კომუნიკაციის ხარჯები	460,630	440,681
მასტერქარდის მომსახურების ხარჯი	298,530	163,805
საოფისე ხარჯები (იჯარა, ინვენტარი და ა.შ.)	193,621	236,586
საგადასახადო ხარჯები	184,013	186,320
მივლინება და წამომადგენლობითი ხარჯები	65,964	157,608
ლომბარდის მომსახურების საფასური	94,915	142,373
სატრანსპორტო საშუალებების იჯარა და შენახვის ხარჯები	49,357	62,943
დაცვის ხარჯი	48,388	49,164
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები	60,944	48,068
რეკლამა	41,064	15,989
მონაცემთა ბაზით სარგებლობის ხარჯი	29,858	41,968
სვოპ და ფორვარდულ ოპერაციასთან დაკავშირებული საბანკო ხარჯი	-	10,036
სახელმწიფო ჯარიმა	-	2,000
სხვა საერთო ხარჯები	65,101	175,346
სულ საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	6,364,750	6,073,626

შენიშვნა 26 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან

	2020 წელი	2019 წელი
შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	3,268,258	1,181,690
ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	(3,276,291)	(1,438,613)
სულ ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	(8,033)	(256,923)

შენიშვნა 27 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები

სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს 2020 წლის 19 სექტემბერს კომპანიის ერთ-ერთი ფილიალის ძარცვის შედეგად მიყენებულ ზარალს.

სს მისო ინტელექსპარესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასხნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა

28.1 სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკი, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მომგებიანობაზე. სავალუტო რისკი წარმოიშობა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებებისგან.

კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქედან გამომდინარე, სავალუტო კურსის ცვლილება შესაძლოა მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს კომპანიისთვის.

მენეჯმენტი აკონტროლებს სავალუტო რისკს იმით, რომ ცდილობს აქტივები და ვალდებულებები ერთი და იმავე ვალუტაში ჰქონდეს.

შემდეგ გვერდზე მოცემულია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცხრილი ვალუტების მიხედვით (შესაბამისი ეკვივალენტებით ლარში). ინვესტიციები არაფულად აქტივებში არ წარმოშობს სავალუტო რისკებს.

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
		1 დოლარი =	1 ევრო =		
		3.2766 ლარს	4.0233 ლარს		
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2,838,873	4,582,077	14,268,781	6,061,029	27,750,760
ფულადი გზავნ. კომპ. მისაღები თანხა	108,650	1,681,218	2,364,973	3,167,237	7,322,078
გაცემული სესხები	8,363,995	420,007	1,099,517	-	9,883,519
სხვა აქტივები	391,386	42,208	45,000	-	478,594
სულ ფინანსური აქტივები	11,702,904	6,725,510	17,778,271	9,228,266	45,434,951
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	942,686	7,766,394	728,702	-	9,437,782
საიჯარო ვალდებულებები	109,384	1,199,306	-	-	1,308,690
ფულადი გზავნ. კომპ. გადას. თანხა	1,241,282	8,385,245	16,646,536	810,512	27,083,575
სხვა ვალდებულებები	249,037	70,399	54,428	6	373,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები	2,542,389	17,421,344	17,429,666	810,518	38,203,918
წმინდა სავალუტო პოზიცია	9,160,515	(10,695,834)	348,605	8,417,748	

2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
		1 დოლარი =	1 ევრო =		
		2.8677 ლარს	3.2095 ლარს		
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2,639,209	3,498,962	2,965,806	1,421,921	10,525,898
ფულადი გზავნ. კომპ. მისაღები თანხა	183,039	2,133,153	2,894,820	983,287	6,194,299
გაცემული სესხები	6,540,853	624,231	1,030,902	-	8,195,986
სხვა აქტივები	643,419	336,671	6,419	-	986,510
სულ ფინანსური აქტივები	10,006,520	6,593,018	6,897,947	2,405,208	25,902,693
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	1,062,962	6,188,839	641,994	-	7,893,795
საიჯარო ვალდებულებები	151,233	1,032,042	-	-	1,183,275
ფულადი გზავნ. კომპ. გადას. თანხა	632,042	5,306,452	5,718,640	869,385	12,526,519
სხვა ვალდებულებები	254,292	53,143	27,562	10	335,007
სულ ფინანსური ვალდებულებები	2,100,529	12,580,478	6,388,196	869,395	21,938,597
წმინდა სავალუტო პოზიცია	7,905,992	(5,987,460)	509,751	1,535,813	

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.1 სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსში ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი კომპანიის სრული შემოსავლების ანგარიშგებაზე სხვა ცვლადების უცვლელობის დროს. უარყოფითი თანხები წარმოადგენს წმინდა შემცირებას სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ან კაპიტალში, დადებითი თანხები კი ასახავს წმინდა შესაძლო ზრდას. საბაზისო ვალუტა არის ლარი.

ვალუტა	ცვლილება კურსში	2020 წელი		2019 წელი	
		გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარი	-10%	(1,069,583)	(909,146)	(598,746)	(508,934)
	-5%	(534,792)	(454,573)	(299,373)	(254,467)
	5%	534,792	454,573	299,373	254,467
	10%	1,069,583	909,146	598,746	508,934

სავალუტო რისკი წარმოიშობა, როდესაც კომპანია აფორმებს გარიგებებს უცხოურ ვალუტაში, გარდა მისი ფუნქციური ვალუტისა. სავალუტო რისკისგან დასაზღვევად, კომპანია შედის სვოპ კონტრაქტებში საქართველოს რეზიდენტ ბანკებთან.

28.2 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დროულად მის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვას. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობისას.

მენჯემენტი ასეთი ტიპის რისკების მართვას ახდენს ვადიანობის ანალიზით, განსაზღვრავს რა კომპანიის სტრატეგიას მომაგალი ფინანსური პერიოდისათვის. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, კომპანია ახდენს მოსალოდნელი მომაგალი ფულადი ნაკადების მუდმივ მონიტორინგს, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადიანობის ანალიზს კომპანიის არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ეფუძნება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ მიწოდებულ ინფორმაციას.

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	27,750,760	-	-	-	27,750,760
ფულადი გზავნ. კომპ. მისაღები თანხა	7,322,078	-	-	-	7,322,078
გაცემული სესხები	6,636,046	715,845	1,947,347	584,281	9,883,519
სხვა აქტივები	478,594	-	-	-	478,594
სულ ფინანსური აქტივები	42,187,478	715,845	1,947,347	584,281	45,434,951
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	4,942,206	4,495,576	-	-	9,437,782
საიჯარო ვალდებულებები	432,539	632,333	243,819	-	1,308,690
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხა	27,083,575	-	-	-	27,083,575
სხვა ვალდებულებები	373,871	-	-	-	373,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები	32,832,191	5,127,909	243,819	-	38,203,918
ლიკვიდურობის სხვაობა	9,355,287	(4,412,064)	1,703,528	584,281	7,231,033
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	9,355,287	4,943,223	6,646,752	7,231,033	

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.2 ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრისათვის

	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10,525,898	-	-	-	10,525,898
ფულადი გზავნ. კომპ. მისაღები თანხა	6,194,299	-	-	-	6,194,299
გაცემული სესხები	5,205,058	1,381,442	637,210	972,276	8,195,986
სხვა აქტივები	986,509	-	-	-	986,509
სულ ფინანსური აქტივები	22,911,763	1,381,442	637,210	972,276	25,902,691
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	4,403,627	3,490,168	-	-	7,893,795
საიჯარო ვალდებულებები	437,366	454,735	276,139	15,035	1,183,275
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხა	12,526,520	-	-	-	12,526,520
სხვა ვალდებულებები	335,007	-	-	-	335,007
სულ ფინანსური ვალდებულებები	17,702,520	3,944,903	276,139	15,035	21,938,597
ლიკვიდურობის სხვაობა	5,209,243	(2,563,461)	361,071	957,241	3,964,094
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	5,209,243	2,645,782	3,006,854	3,964,094	

28.3 საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებებიდან, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებებზე. კომპანიის საოპერაციო შემოსავალი და ფულადი ნაკადები არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, ვინაიდან, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები და ვალდებულებები, ყველა ამ ინსტრუმენტს აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც არ არის დამოკიდებული ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთების მერყეობაზე.

28.4 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, როდესაც ერთი მხარის მიერ ფინანსური ინსტრუმენტის ვალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს მეორე მხარის მიერ ფინანსური დანაკარგების მიღებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან, სესხებიდან და მოთხოვნებიდან. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი კომპანიისთვის საანგარიშგებო თარიღისათვის იყო:

	31-დეკ-20	31-დეკ-19
ფული და ფულის ეკვივალენტები	21,041,870	4,395,252
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7,322,078	6,194,299
გაცემული სესხები	9,883,519	8,195,986
სულ საკრედიტო რისკი	38,247,467	18,785,537

კომპანიის ფულადი სახსრები განთავსებულია ძალიან სანდო ფინანსურ ინსტიტუტებში და მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ არანაირი საკრედიტო რისკი მათ ფულად სახსრებს არ ემუქრება.

გაცემული სესხები არის ერთადერთი მუხლი, რომელიც წარმოშობს საკრედიტო რისკს კომპანიისათვის. კომპანია ამ რისკს მართავს სესხის გაცემის სანაცვლოდ უზრუნველყოფის მოთხოვნით და სესხი/უზრუნველყოფის კოეფიციენტის საკმარისად მაღალ დონეზე შენარჩუნებით, რათა მოხდეს ყველა შესაძლო დანაკარგის რისკის გადაფარვა.

ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები იფარება ანგარიშგების თარიღიდან მოკლე ვადაში. შესაბამისად, ამ მოთხოვნების მოკლევადიანი ბუნებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარდება 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.4 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანიას გააჩნია პოლიტიკა და პროცედურები რისკების სამართავად, მათ შორის საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც სასესიო აპლიკაციაში მოცემული ინფორმაციის ანალიზს ახდენს, რაც ამასთანავე აფასებს და ამცირებს საკრედიტო რისკს. საკრედიტო პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება ხდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

დამატებით, კომპანია ქმნის გაუფასურების ანარიცხს გაცემული სესხებისთვის და შესაბამისად საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ზემოქმედება ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებაში. კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონიან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდგომ მისი საკრედიტო რისკის ხარისხის ცვლილებაზე. ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კომპანიის მიერ გამოყენებულ გაუფასურების მეთოდს.

I დონე	II დონე	III დონე
(საწყისი აღიარება)	(საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ)	(გაუფასურებული აქტივი)
12-თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარავი	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

გაცემული სესხების საკრედიტო რისკსა და გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

შენიშვნა 29 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

29.1 რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

რეალური ღირებულების გამოთვლის მიზანია განისაზღვროს ის ღირებულება, რაც შეფასების თარიღისათვის შეიძლება მიღებულ იქნას აქტივის გაყიდვიდან ან გადახდილ იქნას ვალდებულების დასაფარად ჩვეულებრივი ტრანზაქციის პირობებში ბაზრის მონაწილეთა შორის. მიუხედავად ამ მცდელობისა, რომ რეალურმა ღირებულებამ ასახოს ასეთი თანხა (რაც წინა წინადადებაშია ახსნილი), საოპერაციო გარემოსათვის დამახასიათებელი ჩვეულებრივი განუსაზღვრელობების და შეფასებებში შესაძლო სუბიექტური ფაქტორების არსებობის გამო, არ უნდა ვიგულისხმოთ, რომ რეალური ღირებულება ზუსტად ასახავს იმ თანხას, რაც შეიძლება აქტივის დაუყოვნებელი გაყიდვის შემთხვევაში იქნას მიღებული ან ვალდებულების დაუყოვნებელი დაფარვისთვის შეიძლება იყოს საჭირო.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული რეალური ღირებულება დაახლოებით მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების რეალური ღირებულება გამოითვლება ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდით, რომელიც ეფუძნება მომავალ ფულად ნაკადებს და მსგავსი ინსტრუმენტების დისკონტირების კოეფიციენტს საანგარიშო თარიღისათვის. კომპანია იყენებს შეფასების ფართოდ აღიარებულ მოდელს ჩვეულებრივი და უფრო მარტივი ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების განსაზღვრად, რომლებიც იყენებენ მხოლოდ თვალსაჩინო საბაზრო მონაცემებს და ხელმძღვანელობის მხრიდან მცირედი დაშვებისა და შეფასების გამოყენება სჭირდებათ.

29.2 რეალური ღირებულების იერარქია

კომპანია შემდეგ იერარქიას იყენებს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის:

- ღონე 1* ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე.
- ღონე 2* შემაჯავლი მონაცემები გარდა იმისა, რაც პირველ ღონეშია ჩაწერილი და რომლებიც ხელმისაწვდომია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისგან წარმოებული). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული საბაზრო ფასები მსგავსი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის; კოტირებული ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, რაც განიხილება, როგორც ნაკლებად აქტიური; ან შეფასების სხვა მეთოდები, რომლის ფარგლებში ყველა მნიშვნელოვანი შემაჯავლი მონაცემი ხელმისაწვდომია პირდაპირ ან ირიბად საბაზრო მონაცემებიდან გამოდინარე.
- ღონე 3* არათვალსაჩინო რესურსები. აღნიშნული კატეგორია შედგება ყველა ინსტრუმენტისგან, რომლის ფარგლებში შეფასების მეთოდიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ ეფუძნება თვალსაჩინო მონაცემებს და ხელმისაწვდომი შემაჯავლი მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. აღნიშნული კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომელთა შეფასება ხდება მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებული ფასების საფუძველზე, რომლის ფარგლებში მნიშვნელოვანი არათვალსაჩინო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო, რათა აისახოს სხვაობები ინსტრუმენტებს შორის.

სს მისო ინტელექსპრესი

ფინანსური ანგარიშგების ასხნა-განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 30 კაპიტალის ადეკვატურობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს საქართველოს ეროვნული ბანკი უსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ეროვნული ბანკის მოთხოვნის თანახმად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისთვის კაპიტალის მინიმალური ოდენობა უნდა შეადგენდეს 1 მილიონ ლარს. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს მისო ინტელექსპრესის სააქციო კაპიტალი არის 1,100,000 ლარი. კომპანია აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს.

შენიშვნა 31 დაკავშირებული მხარეები

ზოგადად, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციების და ნაშთების დეტალები საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია ქვემოთ:

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2020	გადასახდელი ხელფასები	მიღებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები	სხვა ვალდებულება
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	15,726	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	67,602	439,131	91,484	416,993	83,895	30,325
სულ	67,602	439,131	91,484	432,719	83,895	30,325

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2020 წელი	საპროცენტო ხარჯი	გადახდილი სესხის ძირი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	მიღებული პროცენტი	ხელფასის ხარჯი	ლომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	-	-	-	-	-	23,480	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	207,533	10,563	25,363	179,051	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	34,723	666,234	931,348	73,582	52,198	291,107	94,915
სულ	34,723	666,234	1,138,881	84,145	77,561	493,638	94,915

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2019	მიღებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	119,199	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	469,124	87,221	304,890	516,100
სულ	469,124	87,221	424,089	516,100

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წელი	საპროცენტო ხარჯი	გადახდილი სესხის ძირი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	მიღებული პროცენტი	ხელფასის ხარჯი	ლომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	-	-	-	-	-	23,715	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	30,999	31,307	259,678	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	25,041	127,336	12,943	59,433	57,228	236,018	142,376
სულ	25,041	127,336	12,943	90,432	88,535	519,411	142,376

შენიშვნა 32 პირობითი ვალდებულებები

32.1 სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში კომპანია ჩართულია სასამართლო დავებში იმ კლიენტებთან, რომლებმაც დაარღვიეს სასესხო ხელშეკრულების პირობები. ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის არ არის ცნობილი კომპანიის წინააღმდეგ აღძრული, შეჩერებული ან სასამართლოში დავის გადატანის რისკის მქონე დავების შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

შენიშვნა 33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი განიხილავს საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებულ საკითხებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე სამართლიანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს და დარწმუნებულია, რომ კომპანიის უწყვეტ ფუნქციონირებას საფრთხე არ ემუქრება და არც თვითონ აქვს კომპანიის ლიკვიდაციის ან საქმიანობის მნიშვნელოვანი შეზღუდვის გეგმები.

შენიშვნა 34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

მნიშვნელოვანი მოვლენები, რომლებიც შეიძლება აისახოს ფინანსურ ანგარიშგებაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოდან მისი ხელმოწერის თარიღამდე უკავშირდება ეკონომიკურ სირთულეებს, რომელიც შესაძლებელია წარმოიქმნას კორონავირუსის პანდემიის COVID-19 გავრცელებასთან დაკავშირებით. თუმცა, კომპანიის მენეჯმენტის შეფასებით COVID-19-თან დაკავშირებულ რისკებს მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენის მოხდენა არ შეუძლია კომპანიის უნარზე საქმიანობა გააგრძელოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ამასთანავე, რისკების დაბალ დონეზე შეფასების დამატებით არგუმენტს წარმოადგენს ის ფაქტი, რომ COVID-19 -ით გამოწვეულ ეკონომიკურ სირთულეებს კომპანია წარმატებით გაუძლეავდა 2020 წლის განმავლობაში.

ბალანსის თარიღის შემდგომ კომპანიამ გამოაცხადა დივიდენდები ჩვეულებრივ აქციებზე 1,000,000 ლარის ოდენობით.

ბალანსის თარიღის შემდგომ აღვილი არ ჰქონია სხვა ისეთ მოვლენებს, რომლებიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებს და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

*****

მმართველობის ანგარიშგება

ინტელექსპრესი | 2020 წ

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი მიზნად ისახავს წარმოაჩინოს სს მისო „ინტელექსპრესის“ ძირითადი მიზნები და ის საორიენტაციო ღირებულებები, რომლებსაც ეფუძნება კომპანიის საქმიანობა. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის დაარსებიდან განვლილი პერიოდის მოკლე აღწერას, ამ მანძილზე არსებული მიღწევებისა და კომპანიის დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციას.

დოკუმენტი აერთიანებს კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებისა და მომხმარებელთათვის შეთავაზებული პროდუქტების შესახებ ინფორმაციას. ამასთანავე, წინამდებარე დოკუმენტი აცნობს მის მკითხველს კომპანიის მიერ დასახულ სამომავლო გეგმებსა და ბიზნესის განვითარების შესახებ ძირითად ხედვას. მმართველობითი ანგარიშგება ასევე შეიცავს ინფორმაციას იმ არსებითი რისკების შესახებ, რომელიც ქმნის ან შესაძლოა შექმნას წინაღობები ბიზნესის საქმიანობაში და კომპანიის მიერ შემუშავებულ გეგმებს მათი თავიდან აცილებისა და მათთან გამკლავების მიზნით.

2020 წელი გამოწვევებით სავსე აღმოჩნდა, როგორც ინტელექსპრესისთვის, ასევე მთელი საქართველოსთვის და მსოფლიოსთვის, კორონავირუსის პანდემიიდან გამომდინარე.

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს/მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: ივნისი 15, 2021

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი მიზნად ისახავს წარმოაჩინოს სს მისო „ინტელექსპრესის“ ძირითადი მიზნები და ის საორიენტაციო ღირებულებები, რომლებსაც ეფუძნება კომპანიის საქმიანობა. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის დაარსებიდან განვლილი პერიოდის მოკლე აღწერას, ამ მანძილზე არსებული მიღწევებისა და კომპანიის დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციას.

დოკუმენტი აერთიანებს კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებისა და მომხმარებელთათვის შეთავაზებული პროდუქტების შესახებ ინფორმაციას. ამასთანავე, წინამდებარე დოკუმენტი აცნობს მის მკითხველს კომპანიის მიერ დასახულ სამომავლო გეგმებსა და ბიზნესის განვითარების შესახებ ძირითად ხედვას. მმართველობითი ანგარიშგება ასევე შეიცავს ინფორმაციას იმ არსებითი რისკების შესახებ, რომელიც ქმნის ან შესაძლოა შექმნას წინაღობები ბიზნესის საქმიანობაში და კომპანიის მიერ შემუშავებულ გეგმებს მათი თავიდან აცილებისა და მათთან გამკლავების მიზნით.

2020 წელი გამოწვევებით სავსე აღმოჩნდა, როგორც ინტელექსპრესისთვის, ასევე მთელი საქართველოსთვის და მსოფლიოსთვის, კორონავირუსის პანდემიიდან გამომდინარე.

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს/მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: ივნისი 13, 2021

სარჩევი

შესავალი.....	1
სარჩევი.....	2
კომპანიის შესახებ.....	3
Covid-19 -ის გამოწვევები და გატარებული ღონისძიებები.....	5
კომპანიის საქმიანობის სახე.....	5
ფულადი გზავნილების განხორციელების მომსახურება.....	5
ვალუტის კონვერტაციის მომსახურება.....	6
საკრედიტო მომსახურება.....	6
ინფორმაცია ფილიალების შესახებ.....	6
ინფორმაცია კომპანიის ძირითადი პარტნიორების შესახებ.....	7
კომპანიის წილი ფულადი გზავნილების ბაზარზე.....	8
კომპანიის განვითარების გეგმა.....	9
რისკების მართვა.....	10
საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია.....	11
წარმოებული კვლევები.....	11
დანართი N1.....	12

საქმიანობის მიმოხილვა

კომპანიის შესახებ

სააქციო საზოგადოება მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ინტელექსპრესი“ დაფუძნდა 2006 წლის 28 სექტემბერს. თავდაპირველად კომპანიის ორგანიზაციულ-სამართლებრივ ფორმად განისაზღვრა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნა კი განხორციელდა 2018 წლის 13 თებერვალს.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი კომპანიამ მოიპოვა საქართველოს ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტის 2007 წლის 23 მარტის N143 განკარგულების საფუძველზე. აღნიშნული განკარგულების თანახმად, კომპანია დარეგისტრირდა საქართველოს ეროვნულ ბანკში N70307 სარეგისტრაციო ნომრით და გახდა უფლებამოსილი განხორციელებინა „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით გათვალისწინებული საქმიანობა.¹

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს სამ ძირითად მიმართულებას: ფულადი გზავნილების, საკრედიტო მომსახურებისა და სავალუტო ოპერაციების განხორციელებას. აღსანიშნავია, რომ კომპანია წარმოადგენს საერთაშორისო ფულადი გზავნილების სისტემა - „ინტელექსპრესის“ საოპერაციო და საპროცესინგო ცენტრს. განვლილი პერიოდის მანძილზე ბანკებთან, ფინანსურ ინსტიტუტებსა და საგადახდო სისტემებთან თანამშრომლობის დამყარების საფუძველზე მსოფლიო მასშტაბით, კომპანიამ შეძლო ფულადი გზავნილების სფეროში საქმიანობის არეალის გაფართოება. დღევანდელი მდგომარეობით ფულადი გზავნილების განმახორციელებელი სისტემა ინტელექსპრესი წარმოდგენილია მსოფლიოს 70-ზე მეტ ქვეყანაში.

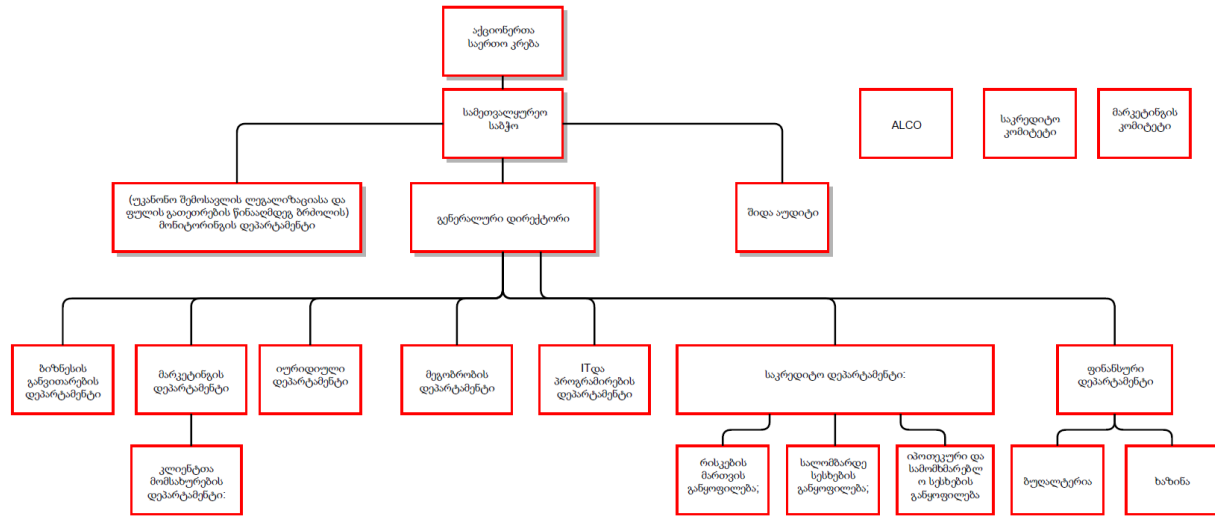
კომპანიას მამოძრავებელ უმთავრეს მიზანს წარმოადგენს ემიგრანტებისთვის და მათი ოჯახის წევრებისთვის ფინანსური სერვისების შეთავაზებას.

კომპანიის უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს აქციონერთა საერთო კრება, რომლის კომპეტენციაც მოიცავს კომპანიის არსებით საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღებას. კომპანიის საქმიანობაზე ზედამხედველობას ახორციელებს 3 პირისაგან შემდგარი სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო კომპანიის საქმიანობის ყოველდღიურ მართვას კი გენერალური დირექტორი.²

¹ იხ. დანართი N1

² დეტალური ინფორმაცია მმართველობით ორგანოთა კომპეტენციების შესახებ იხ. კომპანიის წესდებაში, რომელიც ხელმისაწვდომია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე (<https://napr.gov.ge/>).

კომპანიის შიდა ორგანიზაციული სტრუქტურა

დღესდღეობით ინტელექსპრესი საქართველოში წარმოადგენს საერთაშორისო ფულადი გზავნილების განმახორციელებელ ერთ-ერთ წამყვან სუბიექტს, რომელიც ქვეყნის მასშტაბით 2020 წელს იკავებდა ბაზრის 14%-ს. კომპანია საქართველოს ტერიტორიაზე წარმოდგენილია 21 ფილიალით და აერთიანებს 215 მაღალ კვალიფიციურ თანამშრომელს. კომპანიის მმართველობით პოზიციებს იკავებენ პროფესიონალები, რომელთაც აქვთ საბანკო და ფულადი გზავნილების ინდუსტრიაში მოღვაწეობის 20 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება.

დაფუძნების დღიდან კომპანიის არსებობის 14 წლიანი პერიოდის მანძილზე, ინტელექსპრესმა შეძლო დაემკვიდრებინა ფულადი გზავნილების სფეროში წამყვანი პოზიცია საქართველოს ტერიტორიაზე და გაეფართოვებინა საქმიანობის არეალი ამ დარგში მის ფარგლებს გარეთ.

2006 წელი - ინტელექსპრესის დაფუძნება; საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაცია და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსის მოპოვება;

2007 წელი - ინტელექსპრესის თანამშრომლობა გენერალურ პარტნიორთან - "IntelExpress Payment Institute S.A."
 - პარტნიორების ჩართვა დსთ-ს ქვეყნებში: უკრაინა, მოლდავეთი, სომხეთი, რუსეთი, ტაჯიკეთი, უზბეკეთი...

2008 წელი - პარტნიორთა ქსელის გაფართოება ევროპის ქვეყნებში: იტალია, ესპანეთი, რუმინეთი, ჰოლანდია, ბელგია.

2009 წელი - პარტნიორთა ქსელის გაფართოება აზიის ქვეყნებში: ფილიპინები, ინდონეზია, ისრაელი, ეგვიპტე...

- სალომზარდე სესხების ბაზარზე შესვლა

2010 წელი - აქტიურად შესვლა დიდ ბრიტანეთის ბაზარზე, პარტნიორ "Tabori Transfer Ltd"-სთან თანამშრომლობით.

- პარტნიორთა ქსელის გაფართოება შორეულ ადმსავლეთში: ჩინეთი, მონღოლეთი, ვიეტნამი...

2011 წელი - საქართველოს ბაზარზე არსებული კომერციული ბანკების მეშვეობით იპოთეკური სესხების ბაზარზე შესვლა

- უკრაინის ეროვნული ბანკის მიერ საერთაშორისო საგადახდო სისტემად რეგისტრაცია

2012 წელი - სომხურ ბაზარზე მოქმედ 13 ბანკთან თანამშრომლობის დამყარება

2013 წელი - დასავლეთ ევროპის 5 საგადახდო სისტემასთან თანამშრომლობის დამყარება

- იპოთეკური სესხების ბაზარზე საკუთარი კაპიტალით შესვლა

2015 წელი - MasterCard-ის სისტემის ძირითადი წევრის სტატუსის მოპოვება

- უკრაინის ეროვნული ბანკის მიერ საერთაშორისო საგადახდო სისტემის რეგისტრაციის განახლება

2016 წელი - საქართველოს მასშტაბით ფილიალების გახსნა

2017 წელი - ყაზახეთის ეროვნული ბანკის მიერ საერთაშორისო საგადახდო სისტემად რეგისტრაცია

2018 წელი - უკრაინაში „მნიშვნელოვანი საგადახდო სისტემის“ სტატუსის მინიჭება

2020 წელი - სეპას გადახდების დაწყება საქართველოში.

Covid-19 -ის გამოწვევები და გატარებული ღონისძიებები

2020 წლის პანდემიამ, სერიოზული გამოწვევის წინაშე დააყენა როგორც საქართველო ისე მთელი მსოფლიო. ინტელექსპრესი შეძლებისდაგვარად გამართულად შეხვდა ვირუსის გავრცელებას, და სწრაფ რეჟიმში უმტკივნეულოდ მოახერხა ახალ რეალობაზე გადაწყობა

მუშაობის უწყვეტობა

ქვეყანაში ვირუსთან დაკავშირებული მოვლენების განვითარების პირველივე დღიდან საფუძვლიანად განემარტა ინტელექსპრესის თითოეულ თანამშრომელს ის მაღალი საზოგადოებრივი მნიშვნელობა რაც ამ პერიოდში ფინანსურ ინსტიტუტებზე მოდის. ასევე, სრულ შემადგენლობას კარგად ესმის თუ რამდენი ემიგრანტის ოჯახია დამოკიდებული ფულად გზავნილებზე, და შესაბამისად სრული შემართებითა და უსაფრთხოების ზომების მაქსიმალური დაცვით არცერთი დღე არ შეჩერებულა ინტელექსპრესის ფილიალების მუშაობა.

წლის განმავლობაში კომენდატი საათის ცვლილებასთან ერთად იცვლებოდა ფილიალების სამუშაო საათები. თუმცა არცერთი დღით არ მომხდარა სერვისის გაჩერება.

ვირუსთან დაკავშირებული რისკები და შესაძლებლობები

ინტელექსპრესის ძირითადი საქმიანობა ფულადი გზავნილებია, რომელიც დამოკიდებულია ბევრ სხვა ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებზეც. მათ შორის: საბერძნეთზე, დიდ ბრიტანეთზე, იტალიაზე, კვიპროსზე და სხვა. 2020 წლის განმავლობაში მრავალი ქვეყნის ჩაკეტვა მოხდა, რამაც გამოიწვია არაფორმალური არხებიდან ფულადი ნაკადების გადანაცვლება ფორმალურ არხებში, მათ შორის ფულადი გზავნილების არხებში. ამას გარდა, ქვეყანაში შექმნილი რთული ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, გამომგზავნა ემიგრანტებმა მოახერხეს და თავიანთი სახარჯი თანხების შემცირების ხარჯზე, მცირედით გაზარდეს გადმორიცხული თანხები, რამაც მთლიანობაში მოკლევადიან პერსპექტივაში ფულადი გზავნილების ზრდაც კი გამოიწვია. თუმცა გრძელვადიან პერიოდზე რა გავლენა ექნება პანდემიას ფულადი გზავნილების ბაზარზე, დამოკიდებულია მიგრაციის ტრენდების ცვლილებაზე.

ზოგადად პანდემიასთან წარმატებულად გამკლავება ფინანსურ მონაცემებშიც აისახა, კერძოდ 2020 წლის წმინდა მოგებამ 3.7 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 1 მლნ ლარით მეტია წინა წლის წმინდა მოგებასთან შედარებით.

კომპანიის საქმიანობის სახე

ფულადი გზავნილების განხორციელების მომსახურება

კომპანიამ ფულადი გზავნილების სფეროში საქმიანობის განხორციელება დაიწყო 2007 წელს ეროვნულ ბანკში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციად რეგისტრაციის შემდგომ. კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს ფულადი გზავნილების განხორციელებას:

- *საერთაშორისო დონეზე;*
- *ლოკალურ დონეზე.*

სისტემა ძირითადად ემსახურება ფულად გზავნილებს ევროპის ქვეყნებიდან, ყოფილით დსთს ქვეყნების და შორეული აზიის მიმართულებით. როგორებიცაა: უკრაინა, სომხეთი, მოლდოვა და სხვა, ხოლო შორეულ აზიაში ფილიპინები, პაკისტანი, ბანგლადეში, ინდონეზია და ა.შ.

2020 წელს, ინტელექსპრესმა ბერძენ პარტნიორებთან ერთად საქართველოში დანერგეს სეპას-გადახდები, რომელიც მომხმარებლებს აძლევს საშუალებას ევროპის ნებისმიერი ბანკის ანგარიშზე თანხის ჩარიცხვა განახორციელონ მყისიერად და ბაზარზე არსებული ყველაზე იაფი ტარიფით.

ვალუტის კონვერტაციის მომსახურება

კომპანია მომხმარებელს ვალუტის კონვერტაციის სერვისს სთავაზობს 2007 წლიდან ამ მხრივ, აღსანიშნავია, რომ ინტელექსპრესი წარმოადგენს ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემის მონაწილეს. აღნიშნული კომპანიას აძლევს შესაძლებლობას ივაჭროს ფინანსური ინსტიტუტების ძირითად სავაჭრო პლატფორმაზე დამოუკიდებლად და შესაბამისად, შესთავაზოს მომხმარებელს ვალუტის კონვერტაციისათვის კონკურენტული პირობები. 2020 წლის განმავლობაში ინტელექსპრესმა განახორციელა 35-ზე მეტი ვალუტის კონვერტაცია. შემოსავალმა სავალუტო საქმიანობიდან შეადგინა 4,5 მლნ ლარი, რაც 300 000 ლარით მეტია წინა წლის იგივე მაჩვენებელზე.

საკრედიტო მომსახურება

ინტელექსპრესი მიკრო დაკრედიტების ბაზარს შეუერთდა 2009 წელს. კომპანიამ თავდაპირველად საკრედიტო მომსახურება დაიწყო მომხმარებელთათვის სალომბარდე სესხების შეთავაზებით.

2011 წელს კომპანიამ ერთ-ერთ წამყვან ქართულ ბანკთან თანამშრომლობით დაიწყო იპოთეკური სესხების გაცემა. დასახელებული იპოთეკური სესხების გაცემის პროცესში ინტელექსპრესი წარმოადგენდა შუამავალ რგოლს ბანკსა და კომპანიის ერთგულ მომხმარებელს შორის. 2014 წლიდან კომპანიამ იპოთეკური სესხების გაცემა დაიწყო საკუთარი რესურსით.

იპოთეკურ დაკრედიტებას კომპანია სთავაზობს მომხმარებლებს მათი ფინანსური მდგომარეობის შესწავლის შემდგომ. იპოთეკური სესხის განაცხადის დეტალური შესწავლა/ანალიზი ხორციელდება კომპანიაში დასაქმებული მაღალ-კვალიფიციური საკრედიტო ოფიცრების მიერ, ხოლო საბოლოო გადაწყვეტილება იპოთეკური სესხების გაცემის შესახებ მიიღება გენერალური დირექტორის, კომპანიის საკრედიტო და იურიდიული განყოფილებების უფროსებისაგან დაკომპლექტებული საკრედიტო კომიტეტის მიერ.

საკრედიტო მომსახურების კუთხით კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს შემდეგ პროდუქტებს:

- სალომბარდე სესხები - სწრაფი, მოკლე-ვადიანი სესხის სახე, რომლის უზრუნველყოფაც ხორციელდება ძვირფასი ლითონებით დამზადებული ნაკეთობებით;
- იპოთეკური სესხები - უძრავი ქონების შეძენის, რემონტისა თუ სამომხმარებლო მიზნობრივობით გაცემული გრძელვადიანი სესხის სახე, რომლის უზრუნველყოფაც ხორციელდება უძრავი ქონებით.

2020 წლის განმავლობაში ინტელექსპრესის საკრედიტო დაბანდება გაიზარდა 1.8 მლნ ლარით. შემოსავალმა კი 2.4 მლნ ლარი შეადგინა.

ინფორმაცია ფილიალების შესახებ

ინტელექსპრესი საქართველოს მასშტაბით საქმიანობას 2020 წელს ახორციელებდა 20 ფილიალისა და სერვის ცენტრის მეშვეობით. კომპანიის ფილიალები წარმოდგენილია: თბილისში, ქუთაისში, გორში, რუსთავში, ბათუმში, თელავში, ზუგდიდში, ახალქალაქსა და ზესტაფონში. ფილიალები მომხმარებელს

მომსახურებას სთავაზობენ ყოველდღე სამუშაო საათებში, ხოლო აქტიურ ზონებში კი 24 საათიან რეჟიმში.

ინტელექსპრესი აქტიურად თანამშრომლობს საქართველოს ბაზარზე მოქმედ ისეთ კომერციულ ბანკებსა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებთან, როგორებიცაა: სს „თიბისი ბანკი“; სს „საქართველოს ბანკი“; სს „ლიბერთი ბანკი“; სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“; სს „ბაზის ბანკი“; სს „ტერაბანკი“; სს „ქართუ ბანკი“; სს „სილქ როუდ ბანკი“; ს.ს. კრედო ბანკი; სს მისო „კრისტალი“; შპს მისო „სმარტ ფინანსი“; სს მისო „მიკრო ბიზნეს კაპიტალი“ და სხვა.

აღსანიშნავია, რომ საქართველო სრულად ცენტრალიზებულია, რაც ნიშნავს, რომ კომპანიის მომხმარებელს აქვს შესაძლებლობა გაანადღოს ფულადი გზავნილი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული იმ 650 წერტილიდან ნებისმიერში, რომელშიც წარმოდგენილია სისტემა საკუთარი ფილიალებისა თუ პარტნიორების მეშვეობით.

2020 წელს დამატებით გაიხსნა ორი ფილიალი, ქალაქ ბათუმსა და ქუთაისში.

ინფორმაცია კომპანიის ძირითადი პარტნიორების შესახებ

ინტელექსპრესის საქმიანობა ძირითადად მოიცავს პარტნიორი კომპანიებთან წარმატებულ თანამშრომლობას. ინტელექსპრესის ძირითადი პარტნიორები წარმოდგენილები არიან: საბერძნეთში, დიდ ბრიტანეთში და იტალიაში. დასახელებულ ქვეყნებში არსებულ კომპანიებს შორის გაფორმებულია სტრატეგიული თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც ფუნდამენტურ საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღება ხორციელდება ერთობლივად.

საბერძნეთი

ინტელექსპრესის გენერალურ პარტნიორ კომპანიას წარმოადგენს საბერძნეთში დაფუძნებული IntelExpress Payment Institution S.A. ეს უკანასკნელი რეგისტრირებულია საბერძნეთის ეროვნული ბანკის მიერ და ფლობს ავტორიზებული საგადახდო ინსტიტუტის ლიცენზიას (Authorized Payment Institution), რომელიც ანიჭებს კომპანიას უფლებამოსილებას განახორციელოს საგადახდო (მათ შორის, ფულადი გზავნილის) მომსახურება ევრო-კავშირის მასშტაბით. IntelExpress Payment Institution S.A. საბერძნეთში საქმიანობას ახორციელებს 7 საკუთარი ფილიალისა და აგენტების მეშვეობით და დღევანდელი მონაცემებით, საბერძნეთის ფულადი გზავნილების ბაზარზე იკავებს მოწინავე რიგებს, Western Union-თან და Money Gram-თან ერთად. საბერძნეთის ცენტრალურ ბანკში მოპოვებული ლიცენზია ინტელექსპრესს აძლევს უფლებამოსილებას განახორციელოს საგადახდო საქმიანობა სრულიად ევროკავშირის ტერიტორიაზე.

დიდი ბრიტანეთი - IntelExpress UK

2010 წლიდან ინტელექსპრესი თანამშრომლობს დიდ ბრიტანეთში რეგისტრირებულ მცირე საგადახდო ინსტიტუტის სტატუსის მქონე კომპანიასთან (SPI) - “Tabori Transfer LTD”, რომელიც წარმოადგენს საბერძნეთში რეგისტრირებული - IntelExpress Payment Institution S.A.-ის უცხოურ აგენტს და შესაბამისად, დიდ ბრიტანეთში ფლობს იმავე უფლებამოსილებებს საგადახდო მომსახურების

განხორციელების კუთხით, რასაც ზემოაღნიშნული ბერძნული კომპანია. “Tabori Transfer LTD” დიდ ბრიტანეთში წარმოდგენილია 3 ფილიალით, რომლებიც მდებარეობს ლონდონის სტრატეგიულ ზონებში/რეგიონებში.

იტალია - IntelExpress Italy

ინტელექსპრესის პარტნიორი იტალიაში არის კომპანია “Inex Express Srl”, რომელიც ასევე წარმოდგენს საბერძნეთში რეგისტრირებული “IntelExpress Payment Institution S.A.”-ის უცხოურ აგენტს და შესაბამისად, იტალიაში ფლობს იმავე უფლებამოსილებებს საგადახდო მომსახურების განხორციელების კუთხით, რასაც ზემოაღნიშნული ბერძნული კომპანია. ინტელექსპრესის წარმომადგენლობა იტალიაში მდებარეობს ქალაქ ბარში, რომელიც იტალიის მასშტაბით მიიჩნევა ქართველი ემიგრანტების მიერ ერთ-ერთ ყველაზე დასახლებულ ქალაქად.

ინტელექსპრესი მისი პარტნიორებისა და აგენტების მეშვეობით ასევე წარმოდგენილია ევროპის მრავალ სხვა ქვეყანაში, კერძოდ: ესპანეთში, ბელგიაში, ჰოლანდიაში, შვეიცარიაში, შვედეთში, პორტუგალიაში, გერმანიაში, დანიაში, ბულგარეთში, ჩეხეთსა და რუმინეთში.

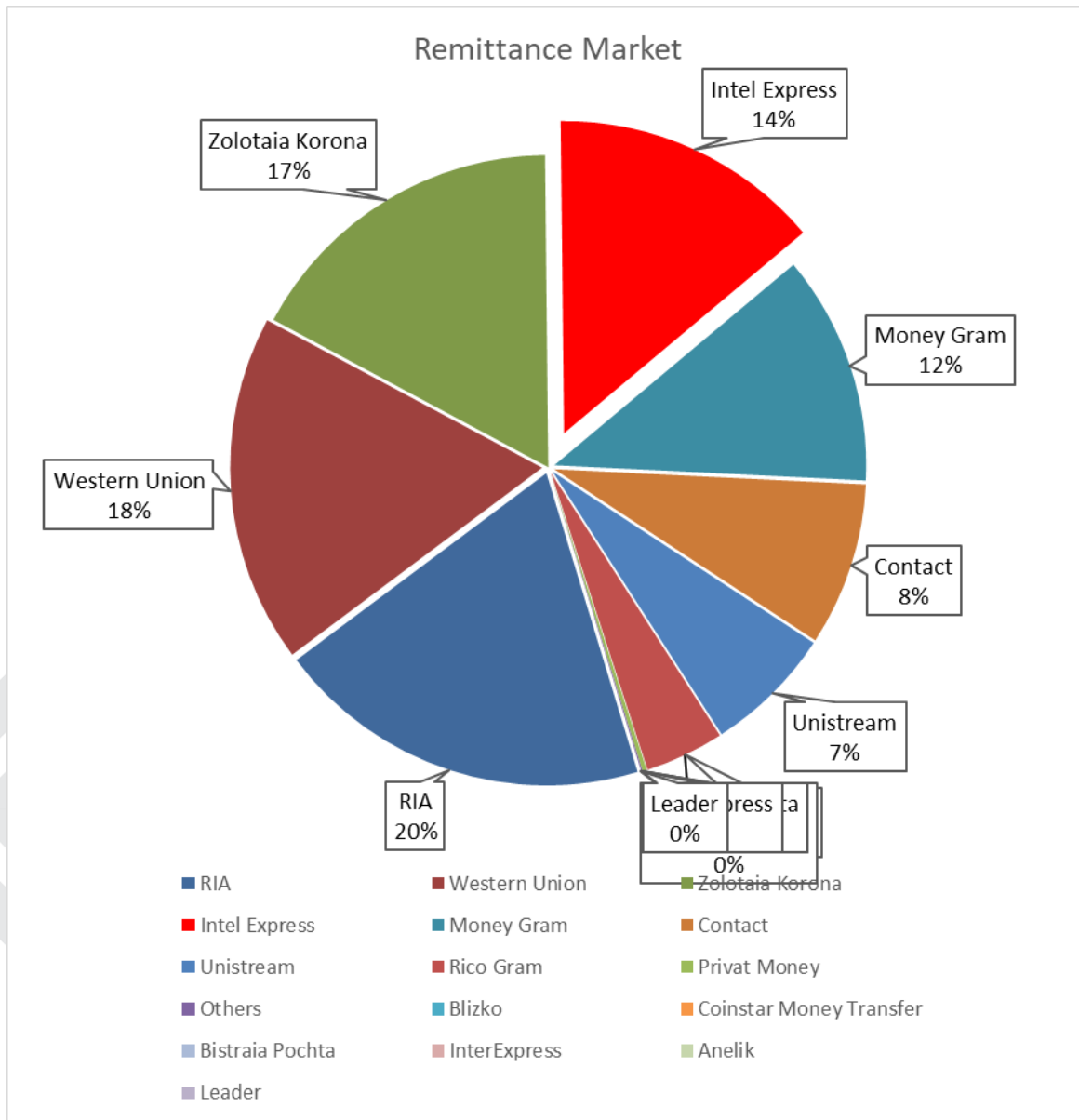
ინტელექსპრესი აქტიურად თანამშრომლობს უკრაინაში, სომხეთში, მოლდავეთში, ყაზახეთში, ტაჯიკეთსა და რუსეთში არსებულ ბანკებთან და საგადახდო ინსტიტუტებთან.

კომპანია პარტნიორების მეშვეობით ასევე წარმოდგენილია შორეულ აღმოსავლეთში, კერძოდ, ფილიპინებში, ბანგლადეშში, პაკისტანსა, ინდონეზიაში და სხვა.

კომპანიის წილი ფულადი გზავნილების ბაზარზე

ფულადი გზავნილების ბაზრის ამსახველ სტატისტიკური მონაცემების გამოქვეყნება ხორციელდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ყოველთვიურად. მოცემული სტატისტიკური მონაცემების თანახმად 2020 წლის მანძილზე ინტელექსპრესის წილი საქართველოს ფულადი გზავნილების ბაზარზე ვარიირებდა 13%-სა და 14.9%-ს შორის.

კომპანიის განვითარების გეგმა

რამდენადაც ფულადი გზავნილების სფეროში კომპანიის მომხმარებელთა უმეტეს ნაწილს წარმოადგენენ საქართველოდან, ყოფილი დსთ-სა და შორეული აზიის ქვეყნებიდან ოჯახის შესანახად უცხოეთში წასული ემიგრანტები, ინტელექსპრესის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია მიგრაციის ტენდენციებსა და საერთაშორისო ეკონომიკურ განვითარებაზე. საერთაშორისო ფულადი გზავნილების კუთხით, კომპანია აქცენტს აკეთებს ევროპის, ჩრდილოეთ ამერიკის ქვეყნებიდან, დსთსა და შორეულ აზიაში ფულად გზავნილებზე.

რისკების მართვა

ინტელექსპრესის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა სახის რისკებთან, რომელთა გაანალიზებაზე, შეფასებასა და მინიმუმამდე დაყვანის უზრუნველყოფაზეც კომპანია ზრუნავს გამუდმებით. კომპანიის წინაშე არსებული ძირითადი რისკები მოიცავს: საკრედიტო, ლიკვიდობის, საოპერაციო, სამართლებრივსა და სისტემურ რისკებს.

საკრედიტო რისკი

მთავარი საკრედიტო რისკი, რომლის წინაშეც ინტელექსპრესი დგას წარმოადგენს პარტნიორების/აგენტების მიერ კომპანიის წინაშე არსებული დაუფარავი ვალდებულებების არსებობაა. საკრედიტო რისკის კონტროლი ხორციელდება კომპანიის რისკების დეპარტამენტის მიერ, პარტნიორების/აგენტების ფინანსურ ანგარიშგებათა ყოველწლიური შესწავლის/ანალიზისა და მათი მდგომარეობიდან გამომდინარე შესაბამისი ლიმიტებისა და ვალდებულებათა მაქსიმალური ზღვრების დაწესების საფუძველზე. აღნიშნული ლიმიტებისა და ზღვრების გადახედვა (გაზრდა/შემცირება), ისევე როგორც ანგარიშსწორებების სიხშირე შესაძლოა შეიცვალოს არსებული მაჩვენებლების საფუძველზე.

2020 წლის პანდემიამ ნათლად აჩვენა, ინტელექსპრესის სწორი დაკრედიტების პოლიტიკა, რომლის განმავლობაში მიზერული საკრედიტო რისკების წინაშე აღმოჩნდა კომპანია.

ლიკვიდობის რისკი/ფულადი ნაკადების რისკები

ინტელექსპრესი მართავს დღიური ლიკვიდობის პოზიციებს და რისკებს იმისათვის, რომ დროულად შეასრულოს საგადასახადო და საანგარიშსწორებო ვალდებულებები, როგორც ნორმალურ ასევე სტრესულ გარემოში, და უზრუნველყოს საგადასახადო და საანგარიშსწორებო სისტემების შეუფერხებელი ფუნქციონირება. საქართველოს ეროვნული ბანკი, როგორც მარეგულირებელი, აკონტროლებს ინტელექსპრესის ლიკვიდობის პოზიციებს. საოპერაციო რისკების კონტროლი ხდება მენეჯმენტის სხვადასხვა დონეებზე და საგანგებო სიტუაციებში (2008წ ომი, პარტნიორი სისტემის გაკოტრება 2014 წელს და ა.შ.). იკრიბება საოპერაციო რისკების კომიტეტი და ხდება პრობლემის განხილვა და კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღება.

2020 წლის პანდემიის პერიოდში ასევე კარგად გამოჩნდა კომპანიის სწორად დაგეგმილი პოლიტიკა, ლიკვიდობასთან დაკავშირებით, პანდემიის საწყის ეტაპზე, როდესაც ფაქტიურად მთელი მსოფლიო პარალიზებული იყო, სისტემა შეუფერხებლად აგრძელებდა მუშაობას.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკების მნიშვნელობა წინა პლანზე კომპანიისათვის ბოლო პერიოდში წამოიწია. საოპერაციო რისკები თავის თავში აერთიანებს, როგორც ტექნიკურ რისკებს (პროგრამულ და ქსელურ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებულ), ისე ფორს-მაჟორულ სიტუაციებს. მსგავსი რისკების მინიმიზაციისათვის ინტელექსპრესს შემუშავებული აქვს ე.წ. „Business continuity plan“, ანუ გეგმა თუ როგორ უნდა იმოქმედოს კომპანიამ ზოგადად და უშუალოდ სისტემა ინტელექსპრესმა ასეთი საშიშროებების დადგომის შემთხვევაში (მაგ.: ომი, ბუნებრივი სტიქია თუ სხვა).

სამართლებრივი რისკი

საქართველოს საკანონმდებლო სივრცეში ასციორების ხელშეკრულებსი შემდგომ და ევროკავშირთან დაახლოების პროცესში, აქტიურად შეინიშნება საფინანსო სექტორში განხორციელებული ძირეული ცვლილებები, რომლებიც ხორციელდება ახალი საკანონმდებლო აქტების შემუშავებისა თუ საკანონმდებლო ცვლილებების საფუძველზე. სამართლებრივი რისკები თავის თავში აერთიანებს საკანონმდებლო ცვლილებებითა და მარეგულირებელი ორგანოების მიერ შემუშავებული ახალი რეგულაციებით კომპანიაზე ახალი მოთხოვნებისა და შეზღუდვების გავრცელებას. ეს უკანასკნელი აერთიანებს შესაბამის ნებართვებთან დაკავშირებულ საკითხებს, საკრედიტო სფეროში საფინანსო სექტორისათვის შემუშავებულ შეზღუდვებსა და ა.შ.

საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია

2020 წლის განმავლობაში კომპანიას საკუთარი აქციების შეძენა/გაყიდვა არ განუხორციელებია.

წარმოებული კვლევები

2020 წელის ჩატარდა საბერძნეთის/ინგლისის/კვიპროსის ბაზარზე აზიის მიმართულებით ფულადი გზავნილების ბაზრის კვლევა. რომელმაც გამოკვეთა ბანგალდემის და ნეპალის მიმართულებით გააქტიურების საჭიროება.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონი
(2018 წლის 26 სექტემბერის მდგომარეობით)

მუხლი 4

4.1 მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია უფლებამოსილია განახორციელოს მხოლოდ შემდეგი საქმიანობა:

- ა) იურიდიული და ფიზიკური პირებისათვის მიკროსესხების, მათ შორის, სამომხმარებლო, სალომბარდო, იპოთეკური, არაუზრუნველყოფილი, ჯგუფური და სხვა სესხების (კრედიტების) გაცემა; ამ მიზნით საკრედიტო საგადახდო ბარათის გამოშვება;
- ბ) ინვესტირება სახელმწიფო და საჯარო ფასიან ქაღალდებში;
- გ) ფულადი გზავნილების განხორციელება;
- დ) სადაზღვევო აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- ე) მიკროდაკრედიტებასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურების გაწევა;
- ვ) სესხების (კრედიტების) მიღება რეზიდენტი და არარეზიდენტი იურიდიული და ფიზიკური პირებისაგან;
- ვ1) „საგადახდო სისტემისა და საგადახდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „38“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- ვ2) ამ პუნქტის „ა“-„ვ1“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული საქმიანობის განსახორციელებლად ქონების იჯარით გაცემა;
- ზ) იურიდიული პირების საწესდებო კაპიტალის წილების ფლობა, რომელთა ჯამური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ამ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალის 15%-ს;
- თ) საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ფინანსური მომსახურებები და ოპერაციები: მიკროლიზინგი, ფაქტორინგი, ვალუტის გადაცვლა, თამასუქების, ობლიგაციების გამოშვება, რეალიზაცია, გამოსყიდვა და ამ ფინანსურ მომსახურებებთან და ოპერაციებთან დაკავშირებული სხვა ოპერაციები.